

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.4.2015
C(2015) 2771 final

ANNEX 1

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της απόφασης της Επιτροπής

όσον αφορά την τροποποίηση της απόφασης C(2013) 1573

για την έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με το κλείσιμο επιχειρησιακών προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για παροχή συνδρομής από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (2007-2013)

Λεξιλόγιο

Για να είναι σαφείς και ευανάγνωστες οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, χρησιμοποιήθηκαν σ' αυτές οι ακόλουθοι όροι.

<i>Ο γενικός κανονισμός</i>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.
<i>Ο κανονισμός ΕΤΠΑ</i>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999
<i>Ο κανονισμός ΕΚΤ</i>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999
<i>Ο κανονισμός εφαρμογής</i>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
<i>Πρόγραμμα</i>	Επιχειρησιακό πρόγραμμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του γενικού κανονισμού
<i>Προτεραιότητα</i>	Άξονας προτεραιότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του γενικού κανονισμού

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2013

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται στο κλείσιμο προγραμμάτων των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής που εφαρμόστηκαν σύμφωνα με τον γενικό κανονισμό για την περίοδο 2007-2013. Για την κατάρτιση των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών ελήφθη υπόψη η εμπειρία που αποκτήθηκε από το κλείσιμο προγραμμάτων που συγχρηματοδοτήθηκαν κατά την περίοδο 2000-2006.

Το κλείσιμο των προγραμμάτων αφορά την οικονομική τακτοποίηση εκκρεμών δημοσιονομικών δεσμεύσεων της Ένωσης μέσω καταβολής του τελικού υπολοίπου στην αρμόδια αρχή κάθε προγράμματος ή ανάκτησης ποσών αχρεωστήτως καταβληθέντων από την Επιτροπή στο κράτος μέλος και/ή αποδέσμευση κάθε τελικού υπολοίπου. Αφορά επίσης την περίοδο μέχρι την οποία όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της Επιτροπής και των κρατών μελών παραμένουν σε ισχύ όσον αφορά την παροχή συνδρομής σε ενέργειες. Το κλείσιμο των προγραμμάτων δεν προδικάζει το δικαίωμα της Επιτροπής για επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων.

2. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΚΛΕΙΣΙΜΟ

2.1. Κατάρτιση

Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα παράσχει καθοδήγηση μέσω σεμιναρίων/καταρτίσεων που θα διοργανωθούν καθ' οδόν προς το κλείσιμο.

2.2. Τροποποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής για προγράμματα

Αίτημα για τροποποίηση απόφασης σχετικής με κάποιο πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης τροποποίησης του σχεδίου χρηματοδότησης για τη μεταβίβαση κονδυλίων μεταξύ των προτεραιοτήτων του ίδιου προγράμματος βάσει του ίδιου στόχου και συνιστωσών του προγράμματος και του ίδιου ταμείου¹, δύναται να υποβληθεί μέχρι την τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας της δαπάνης, η οποία είναι η 31η Δεκεμβρίου 2015.

Εντούτοις, ενόψει της έγκαιρης προπαρασκευής του κλεισίματος, η Επιτροπή συνιστά την υποβολή του αιτήματος για τροποποίηση μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2015. Η τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας της δαπάνης ή η προθεσμία για την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος δεν θα παραταθεί λόγω του χρόνου που απαιτείται για την επεξεργασία του αιτήματος τροποποίησης.

Κάθε αίτημα για τροποποίηση σχεδίου χρηματοδότησης που συνεπάγεται μεταβίβαση μεταξύ διαρθρωτικών ταμείων (το ποσό του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ πρέπει να παραμένει το ίδιο πριν και μετά τη μεταβίβαση και η μεταβίβαση δύναται να αφορά μόνο τις δεσμεύσεις του τρέχοντος και των μελλοντικών ετών που αναφέρονται στο σχέδιο χρηματοδότησης του προγράμματος) ή μεταξύ προγραμμάτων θα πρέπει να έχει υποβληθεί μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2013, ώστε να υπάρξει

---

¹ Σκοπός είναι να διασφαλιστεί ότι τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 22 του γενικού κανονισμού.

επαρκής χρόνος για την έγκριση της απόφασης πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2013². Οι ετήσιες δεσμεύσεις μετά την 31η Δεκεμβρίου 2013 δεν θα μεταβληθούν.

2.3. Τροποποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής για μείζονα σχέδια

Ένα αίτημα για τροποποίηση απόφασης που αφορά μείζον σχέδιο (συμπεριλαμβανομένου μείζονος σχεδίου που πρόκειται να εφαρμοστεί προοδευτικά) δύναται να υποβληθεί έως την τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας³.

Κατ' αναλογία προς τις τροποποιήσεις του προγράμματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη κατά την υποβολή των αιτημάτων τους για τροποποιήσεις ότι, σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 1 και το άρθρο 89 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού, δεν υπάρχει δυνατότητα παράτασης είτε της τελικής ημερομηνίας επιλεξιμότητας της δαπάνης είτε της προθεσμίας για την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος. Επομένως, η Επιτροπή συνιστά την υποβολή του αιτήματος για τροποποίηση έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2015 ώστε να διαθέτει η Επιτροπή επαρκή χρόνο για την πραγματοποίηση ενδελεχούς εξέτασης του αιτήματος τροποποίησης.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή μέχρι την 30ή Ιουνίου 2015 κατάλογο των μειζόνων σχεδίων για τα οποία προτείνουν την υποδιαίρεση σε φάσεις σύμφωνα με το τμήμα 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών. Η δεύτερη φάση θα πρέπει να είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία και/ή το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 2014-2020. Ένα σχέδιο σε φάσεις λαμβάνεται ως ένα σύνολο και θα θεωρείται ολοκληρωμένο μόνο εφόσον αμφότερες οι φάσεις έχουν υλοποιηθεί εντός των αντιστοίχων τους χρονικών ορίων. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τις προτάσεις των κρατών μελών για να συμφωνήσει επί των αναθεωρημένων χρονοδιαγραμμάτων ολοκλήρωσης των μειζόνων σχεδίων και την τροποποίηση των αποφάσεων που αφορούν τα ήδη εγκεκριμένα σχέδια (βλ. σημείωμα COCOF 12/0047/02).

3. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

3.1. Τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπάνης και εφαρμοστέοι κανόνες

Σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού, η τελική ημερομηνία για την επιλεξιμότητα δαπάνης που καταβάλλεται από τους δικαιούχους είναι η 31η Δεκεμβρίου 2015. Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού, επιλέξιμη είναι η δαπάνη που πληρώνεται από δικαιούχους κατά την υλοποίηση των ενεργειών και η αντίστοιχη συμβολή του δημοσίου που καταβάλλεται ή πρόκειται να καταβληθεί στους δικαιούχους σύμφωνα με τους όρους που διέπουν την συμβολή του δημοσίου. Αυτό σημαίνει ότι, εκτός εάν πρόκειται για κρατική ενίσχυση, εφόσον η δημόσια συμβολή πρέπει να καταβληθεί έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης τελικής πληρωμής στην Επιτροπή, δεν υπάρχει κανονιστική προθεσμία για την πληρωμή της δημόσιας συμβολής στους δικαιούχους. Ωστόσο, στην περίπτωση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, η δημόσια συμβολή καταβάλλεται στον δικαιούχο έως το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας. Οι δαπάνες που καταβάλλουν οι δικαιούχοι δικαιολογούνται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Δεν υπάρχει άλλη κανονιστική προθεσμία που επιβάλλεται ούτε για την επιλογή των έργων από τη διαχειριστική αρχή ούτε για τις νομικές και χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις σε εθνικό επίπεδο.

² Σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού, η Επιτροπή εγκρίνει απόφαση για την αναθεώρηση προγράμματος το αργότερο 3 μήνες μετά την υποβολή του επίσημου αιτήματος από το κράτος μέλος.

³ Η υποβολή ωρύτερα δύναται να θεωρηθεί επαρκής, αν είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί ουσιαστικός αναπρογραμματισμός των πόρων που δεν χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο μιας απόφασης μείζονος σχεδίου.

Οι ακόλουθες δαπάνες είναι επίσης επιλέξιμες:

- δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού, στο άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΤΠΑ και στο άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΚΤ·
- δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 78 παράγραφος 6 του γενικού κανονισμού, στο πλαίσιο των μέσων δημοσιονομικής τεχνικής (βλ. τμήμα 3.6 των κατευθυντήριων γραμμών)·
- δαπάνες που αναφέρονται στα άρθρα 49 έως 53 του κανονισμού εφαρμογής·
- δαπάνες κρατικής ενίσχυσης που πληρούν την προϋπόθεση του άρθρου 78 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του γενικού κανονισμού (βλ. τμήμα 3.8 των κατευθυντήριων γραμμών).

Οι ανακλήσεις παράτυπων ποσών από αιτήσεις πληρωμής που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή θεωρούνται οριστικές. Δεν επιτρέπεται η επαναφορά των παράτυπων δαπανών που έχουν προηγουμένως ανακληθεί σε αιτήσεις πληρωμής εκτός εάν τα παράτυπα ποσά διαπιστώθηκε αργότερα ότι είναι κανονικά και επιλέξιμα⁴.

3.2. Ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται σε μείζονα σχέδια

Σύμφωνα με το άρθρο 39 του γενικού κανονισμού, ως μείζον σχέδιο θεωρείται μια ενέργεια που περιλαμβάνει σύνολο έργων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που προορίζεται από μόνο του να εκπληρώσει έναν αδιαίρετο σκοπό επακριβούς οικονομικής ή τεχνικής φύσης που έχει σαφώς προσδιορισμένους στόχους και του οποίου το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ⁵.

Για περιπτώσεις κατά τις οποίες η απόφαση της Επιτροπής αναφορικά με ένα μείζον σχέδιο έχει εγκριθεί πριν από την τροποποίηση του κατώτατου ορίου για μείζονα σχέδια όσον αφορά τα σχέδια που αφορούν το περιβάλλον (δηλαδή πριν από την 25η Ιουνίου 2010⁶), το σχέδιο θεωρείται ότι είναι μείζον σχέδιο, έστω και αν το συνολικό του κόστος δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ⁷.

Ένα εγκεκριμένο μείζον σχέδιο θα πρέπει να θεωρείται επιλέξιμο και λειτουργικό εφόσον πληρούνται οι εξής δύο προϋποθέσεις:

- το σχέδιο έχει ολοκληρωθεί: οι προβλεπόμενες δραστηριότητες έχουν ήδη εκτελεστεί⁸, όπως προβλέπεται στην απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τα μείζονα σχέδια·
- το έργο είναι σε χρήση⁹.

Οι εθνικές αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι, έως την ημερομηνία υποβολής των εγγράφων κλεισίματος, το συγχρηματοδοτούμενο μείζον σχέδιο έχει ολοκληρωθεί, όπως ορίζεται ανωτέρω (εκτός περίπτωσης εφαρμογής του τμήματος 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών), καθιστώντας έτσι

⁴ Βλ. σημείο 3 του σημειώματος COCOF 10/0002/02.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 539/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2010 σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής σχετικά με την απλοποίηση ορισμένων απαιτήσεων, καθώς και σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη δημοσιονομική διαχείριση.

⁶ Ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 539/2010.

⁷ Βλέπε επίσης την υποσημείωση 13 στο τμήμα 3.5 των κατευθυντήριων γραμμών.

⁸ Δεν απαιτείται περαιτέρω δραστηριότητα για την εκτέλεση της ενέργειας, τα έργα έχουν ολοκληρωθεί και παραληφθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία, βλ. σημείωμα COCOF 08/0043/03.

⁹ Αυτό είναι ανεξάρτητο από το αποτέλεσμα. Εντούτοις θα πρέπει να επισημανθούν τα σημαντικά ανεπαρκή αποτελέσματα και να αναπτυχθούν στρατηγικές υπέρβασης του προβλήματος.

δυνατή την επίτευξη των στόχων της προτεραιότητας ή των προτεραιοτήτων που αφορά και την εκπλήρωση του σκοπού και της λειτουργίας του. Οι πληροφορίες που υποβάλλονται από το κράτος μέλος στην τελική έκθεση επιτρέπουν στην Επιτροπή να καταλήξει στα σχετικά προς τούτο συμπεράσματα.

3.3. Ειδικοί κανόνες για την εκτέλεση μειζόνων σχεδίων σε φάσεις που καλύπτουν δύο περιόδους προγραμματισμού

Όπως εξηγείται στο σημείωμα COCOF 12/0047/02, για να περιοριστεί ο κίνδυνος ατελών (και επομένως μη επιλέξιμων) μειζόνων σχεδίων, η Επιτροπή συνιστά την κατάρτιση πίνακα μειζόνων σχεδίων εκτελούμενων σε φάσεις που θα συμφωνηθεί μεταξύ της Επιτροπής και των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

Ο εν λόγω πίνακας θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην τελική έκθεση του αντίστοιχου προγράμματος (βλ. τμήμα 5.2.7 των κατευθυντήριων γραμμών).

Για να ζητηθεί επίσημα η κατά φάσεις εκτέλεση ενός μειζονος σχεδίου, ένα κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλει, είτε μια αίτηση για μείζον σχέδιο όπου θα προβλέπεται η κατά φάσεις εκτέλεσή του σε δύο περιόδους, είτε ένα αίτημα από τροποποίησης της αντίστοιχης απόφασης της Επιτροπής σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν για την τροποποίηση αποφάσεων της Επιτροπής αναφορικά με μείζονα σχέδια (βλ. τμήμα 2.3 των κατευθυντήριων γραμμών).

Η Επιτροπή δύναται να αποδεχτεί αιτήματα για κατά φάσεις εκτέλεση μειζόνων σχεδίων σε δύο περιόδους εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- το σχέδιο δεν εγκρίθηκε από την Επιτροπή ως μείζον σχέδιο (επένδυση στον τομέα των υποδομών ή παραγωγική επένδυση) στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006·
- το σχέδιο έχει δύο σαφώς αναγνωρίσιμες φάσεις από φυσική και από οικονομική άποψη. Το φυσικό πεδίο εφαρμογής της κάθε φάσης και η αντίστοιχη χρηματοδοτική κατανομή της θα πρέπει να περιγράφονται δεόντως και η περιγραφή θα πρέπει να αποτελεί μέρος της διαδρομής ελέγχου. Η χρηματοδοτική κατανομή για κάθε φάση θα πρέπει να καθορίζεται με βάση τα φυσικά στοιχεία κάθε φάσης, προκειμένου να αποφευχθεί ότι οι ίδιες δαπάνες δηλώνονται δύο φορές στην Επιτροπή·
- η δεύτερη φάση του σχεδίου είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση από διαρθρωτικά ταμεία και/ή το Ταμείο Συνοχής κατά την περίοδο 2014-2020¹⁰·
- ενώ μειώνεται η οικονομική επιχορήγηση του σχεδίου κατά την περίοδο 2007-2013 (πρώτη φάση), ένα αίτημα για τροποποίηση μείζονος σχεδίου θα διατηρήσει τον αρχικό γενικό στόχο του μείζονος σχεδίου που πρέπει να ολοκληρωθεί εντός της περιόδου 2014-2020 και θα κάνει αναφορά στη δεύτερη φάση του σχεδίου (συμπεριλαμβανομένου του αναμενόμενου χρόνου ολοκλήρωσης).

Επιπλέον, κατά το κλείσιμο, ένα κράτος μέλος θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι τηρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- το κράτος μέλος θα πρέπει να αναφέρει στην τελική έκθεση υλοποίησης (βλ. τμήμα 5.2 των κατευθυντήριων γραμμών) ότι αναλήφθηκε η αναγκαία νομική και οικονομική δέσμευση, ώστε να ολοκληρωθεί και να καταστεί επιχειρησιακή η δεύτερη φάση (και έτσι το σύνολο του σχεδίου) κατά την περίοδο 2014-2020·

---

¹⁰ Η χρηματοδότηση από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης δύναται να εξεταστεί εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της κατά φάσεις εκτέλεσης μείζονος σχεδίου που ορίζονται στο τμήμα 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών.

- το κράτος μέλος θα πρέπει να παράσχει πίνακα όλων των μειζόνων σχεδίων που εκτελούνται κατά φάσεις, τα οποία πρόκειται να συμπεριληφθούν στα αντίστοιχα προγράμματα της περιόδου 2014-2020.

Η δεύτερη φάση του σχεδίου θα πρέπει να συμμορφώνεται προς όλους τους εφαρμοστέους κανόνες της περιόδου 2014-2020.

Όταν το κράτος μέλος δεν είναι σε θέση να ολοκληρώσει το έργο, να το καταστήσει λειτουργικό και να το θέσει σε λειτουργία, μπορεί να εφαρμοστεί η δημοσιονομική διόρθωση για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

3.4. Ειδικοί κανόνες για την κατά φάσεις εκτέλεση μη μειζόνων σχεδίων σε δύο περιόδους προγραμματισμού

Η αρχή της κατά φάσεις εκτέλεσης, όπως επεξηγείται στο τμήμα 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών, δύναται επίσης να εφαρμοστεί σε μη μειζονα σχέδια (με την εξαίρεση μέσω δημοσιονομικής τεχνικής). Στο πλαίσιο της από κοινού διαχείρισης, το κράτος μέλος θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις πριν εφαρμόσει την αρχή της κατά φάσεις εκτέλεσης:

- το σχέδιο δεν επελέγη από το κράτος μέλος στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006
- το συνολικό κόστος κάθε σχεδίου ανέρχεται σε τουλάχιστον 5 εκατομμύρια ευρώ
- το σχέδιο έχει δύο σαφώς αναγνωρίσιμες φάσεις από φυσική και από οικονομική άποψη. Το φυσικό πεδίο εφαρμογής της κάθε φάσης και η αντίστοιχη χρηματοδοτική κατανομή της θα πρέπει να περιγράφονται δεόντως και η περιγραφή θα πρέπει να αποτελεί μέρος της διαδρομής ελέγχου. Η χρηματοδοτική κατανομή για κάθε φάση θα πρέπει να καθορίζεται με βάση τα φυσικά στοιχεία κάθε φάσης προκειμένου να αποφευχθεί ότι οι ίδιες δαπάνες δηλώνονται δύο φορές στην Επιτροπή.
- η δεύτερη φάση του σχεδίου είναι επιλέξιμη βάσει των διαρθρωτικών ταμείων και/ή του Ταμείου Συνοχής για την περίοδο 2014-2020¹¹.

Η δεύτερη φάση του σχεδίου θα πρέπει να συμμορφώνεται προς όλους τους εφαρμοστέους κανόνες της περιόδου 2014-2020.

Το κράτος μέλος θα πρέπει να αναφέρει στην τελική έκθεση υλοποίησης (βλ. τμήμα 5.2 των κατευθυντήριων γραμμών) ότι αναλήφθηκε η αναγκαία νομική και οικονομική δέσμευση, ώστε να ολοκληρωθεί και να καταστεί επιχειρησιακή η δεύτερη φάση (και έτσι το σύνολο του σχεδίου) κατά την περίοδο 2014-2020.

Όταν το κράτος μέλος δεν είναι σε θέση να ολοκληρώσει το έργο, να το καταστήσει λειτουργικό και να το θέσει σε λειτουργία, μπορεί να εφαρμοστεί δημοσιονομική διόρθωση για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Στο πλαίσιο του κλεισίματος, δεν είναι αναγκαίο να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή πίνακας των εν λόγω σχεδίων που εκτείνονται σε δύο περιόδους προγραμματισμού, αλλά, εφόσον ζητηθεί, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να παράσχουν τον εν λόγω πίνακα (βλ. τμήμα 5.2.7 των κατευθυντήριων γραμμών). Σε κάθε περίπτωση, το κράτος μέλος θα εκφράζει ποσοτικά στην τελική έκθεση υλοποίησης (βλ. τμήμα 5.2 των κατευθυντήριων γραμμών) το συνολικό ποσό που εμπλέκεται σε όλα

¹¹ Η χρηματοδότηση από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης δύναται να εξεταστεί εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της κατά φάσεις εκτέλεσης μη μειζονος σχεδίου που ορίζονται στο τμήμα 3.4 των κατευθυντήριων γραμμών.

αυτά τα σχέδια που εκτελούνται κατά φάσεις, εκφραζόμενο ως η συνολικά πιστοποιημένη δαπάνη που καταβλήθηκε και η αντίστοιχη συμβολή της Ένωσης.

3.5. Μη λειτουργούντα σχέδια¹²

Κατά το χρόνο υποβολής των εγγράφων κλεισίματος, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν ότι όλα τα σχέδια που περιλαμβάνονται στο κλείσιμο του προγράμματος, είναι λειτουργούντα, ήτοι ολοκληρωμένα και σε χρήση, θεωρούμενα έτσι επιλέξιμα¹³.

Το κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει, κατ' εξαίρεση και κατά περίπτωση, με την προϋπόθεση ότι υφίσταται επαρκής αιτιολόγηση, να συμπεριλάβει δαπάνη που καταβλήθηκε για μη λειτουργούντα σχέδια στην τελική δήλωση δαπάνης. Ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, θα πρέπει να λάβει υπόψη τους λόγους για τους οποίους ένα σχέδιο δεν λειτουργεί και θα πρέπει να ελέγξει κατά πόσον ο δημοσιονομικός αντίκτυπος του σχεδίου δικαιολογεί την ειδική μεταχείριση, εξετάζοντας αν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- το συνολικό κόστος κάθε σχεδίου ανέρχεται σε τουλάχιστον 5 εκατομμύρια ευρώ και
- η συμβολή των ταμείων στα εν λόγω μη λειτουργούντα σχέδια δεν δύναται να υπερβαίνει το 10 % του συνολικού διατεθέντος για το πρόγραμμα ποσού.

Συμπεριλαμβάνοντας τη δαπάνη που καταβλήθηκε για μη λειτουργούντα σχέδια σε μια τελική δήλωση, ένα κράτος μέλος δεσμεύεται να ολοκληρώσει όλα τα μη λειτουργούντα σχέδια, το αργότερο δύο έτη μετά την προθεσμία υποβολής των εγγράφων κλεισίματος και να επιστρέψει στην Ένωση τη χορηγηθείσα συγχρηματοδότηση στην περίπτωση μη ολοκλήρωσης των εν λόγω σχεδίων εντός της προθεσμίας των δύο ετών.

Τα κράτη μέλη οφείλουν να παράσχουν, με την τελική έκθεση, πίνακα των εν λόγω μη λειτουργούντων σχεδίων που διατηρήθηκαν στο πρόγραμμα (βλ. τμήμα 5.2.8 των κατευθυντήριων γραμμών). Στη συνέχεια, το κράτος μέλος θα πρέπει να παρακολουθεί στενά τα εν λόγω μη λειτουργούντα σχέδια και θα υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή σε εξαμηνιαία βάση, αναφορικά με τα σχέδια που έχουν ήδη ολοκληρωθεί, καθώς επίσης και σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών-οροσήμων για την ολοκλήρωση των υπολειπόμενων σχεδίων.

Εντός δύο ετών από την προθεσμία υποβολής των εγγράφων κλεισίματος για το υπόψη πρόγραμμα, το κράτος μέλος θα πρέπει να παρέχει τις αναγκαίες πληροφορίες για την ολοκλήρωση και την επιχειρησιακή πτυχή των εν λόγω σχεδίων που διατηρήθηκαν στο πρόγραμμα. Σε περίπτωση κατά την οποία τα σχέδια αυτά δεν λειτουργούν μέχρι την εν λόγω προθεσμία, η Επιτροπή θα προβεί σε ανάκτηση των κονδυλίων που διατέθηκαν για το σύνολο του σχεδίου. Αν το κράτος μέλος δεν συμφωνεί με την ανάκτηση, η Επιτροπή θα προβεί σε δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με το άρθρο 99 του γενικού κανονισμού¹⁴.

¹² Συμπεριλαμβανομένων μειζόνων σχεδίων (τα οποία δεν εκτελούνται κατά φάσεις σε δυο περιόδους προγραμματισμού).

¹³ Ένα σχέδιο, το οποίο πληρούσε την απαίτηση του άρθρου 57, αλλά δεν λειτουργεί πλέον κατά το χρόνο κλεισίματος του προγράμματος, δεν θα θεωρηθεί ως μη λειτουργούν σχέδιο. Αποφάσεις του Πρωτοδικείου επιβεβαιώνουν ότι η Επιτροπή δικαιούται να εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις σε περίπτωση μη λειτουργούντων σχεδίων.

¹⁴ Αποφάσεις του Πρωτοδικείου επιβεβαιώνουν ότι η Επιτροπή δικαιούται να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις σε περίπτωση μη λειτουργούντων σχεδίων: Βλ. υπόθεση T-60/03 «*Regione Siciliana c/ Commission*» (Συλλ. 2005, P. II-04139), όπου το Πρωτοδικείο επιβεβαίωσε τους λόγους πραγματοποίησης δημοσιονομικής διόρθωσης που

3.6. Ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας εφαρμοστέοι σε μέσα οικονομικής τεχνικής βάσει του άρθρου 44 του γενικού κανονισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 6 του γενικού κανονισμού, επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο είναι το σύνολο:

- (1) των πληρωμών από ταμεία αστικής ανάπτυξης για επενδύσεις σε συμπράξεις μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα ή σε άλλα έργα που περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένο σχέδιο για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη·
- (2) οιονδήποτε πληρωμών για επενδύσεις σε επιχειρήσεις από μέσα οικονομικής τεχνικής για επιχειρήσεις·
- (3) των χορηγηθεισών εγγυήσεων, καθώς και ποσών που έχουν δεσμευθεί ως εγγυήσεις από ταμεία εγγυήσεων·
- (4) οιονδήποτε δανείων ή εγγυήσεων για αποπληρωτέες επενδύσεις από ταμεία ή άλλα συστήματα κινήτρων για τη χορήγηση δανείων, εγγυήσεων για αποπληρωτέες επενδύσεις ή ισοδύναμων μέσων, για την ενεργειακή αποδοτικότητα και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε κτίρια, συμπεριλαμβανομένων των υπαρχουσών κατοικιών·
- (5) των επιλέξιμων διαχειριστικών δαπανών και διαχειριστικών εξόδων.

Καθώς η τελική αίτηση πληρωμής πρέπει να υποβληθεί έως τις 31 Μαρτίου 2017 και καμία πρόσθετη δαπάνη δεν μπορεί να δηλωθεί μετά τις 31 Μαρτίου 2017, το κλείσιμο για τους σκοπούς του άρθρου 78 παράγραφος 6 πρέπει να νοηθεί ως η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αιτήσεων πληρωμής. Προκειμένου η ελεγκτική αρχή να διαθέτει επαρκή χρόνο για να εκτελέσει την εργασία της αναφορικά με την δήλωση κλεισίματος, η αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου, καθώς και η τελική δήλωση δαπανών θα πρέπει να υποβληθούν στην ελεγκτική αρχή αρκετά νωρίς (συνιστάται τα εν λόγω έγγραφα να παρασχεθούν στην ελεγκτική αρχή τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την προθεσμία της 31ης Μαρτίου 2017).

Για να θεωρηθεί μια δαπάνη επιλέξιμη κατά το κλείσιμο, οι εθνικές αρχές πρέπει να έχουν τη βεβαιότητα ότι η συμβολή που καταβλήθηκε στον τελικό αποδέκτη χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται. Ωστόσο, δεν είναι αναγκαίο ο τελικός αποδέκτης να έχει ολοκληρώσει την υλοποίηση μιας επενδυτικής δραστηριότητας που υποστηρίζεται από το μέσον οικονομικής τεχνικής με την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος.

Σύμφωνα με τα άρθρα 44 και 78 παράγραφος 6 του γενικού κανονισμού, επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο είναι οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται από συμβολή του επιχειρησιακού προγράμματος στους τελικούς δικαιούχους και τις επιλέξιμες δαπάνες και τέλη διαχείρισης. Οι πόροι που επιστρέφονται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής από επενδύσεις σε τελικό αποδέκτη δεν θεωρούνται πλέον συμβολή του επιχειρησιακού προγράμματος. Οι εν λόγω πόροι θα πρέπει να αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 7 τελευταία περίπτωση του γενικού κανονισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί το αποτέλεσμα ανανέωσης των συνεισφορών του προγράμματος που επενδύονται από τα μέσα χρηματοδοτικής τεχνικής στους τελικούς αποδέκτες. Ωστόσο, η επαναχρησιμοποίηση των εν λόγω πόρων για νέες επενδύσεις, που δεν υπόκεινται σε καμία προθεσμία, δεν μπορούν να δηλωθούν ως επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο.

αναλήφθηκε από την Επιτροπή με βάση το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4253/88 λόγω της απουσίας λειτουργικότητας του σχεδίου που συγχρηματοδοτήθηκε (ιδίως παράγραφοι 82, 83 και 99-102 της απόφασης).

3.6.1. Επιλεξιμότητα δαπάνης και συμβολή του προγράμματος σε περίπτωση εγγυήσεων

Σε περίπτωση εγγυήσεων, το ποσόν της επιλέξιμης δαπάνης κατά το κλείσιμο είναι η αξία των εγγυήσεων που παρασχέθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των ποσών που δεσμεύτηκαν ως εγγυήσεις. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1.1.7 του σημειώματος COCOF 10/0014/05 της 8ης Φεβρουαρίου 2012¹⁵, εφαρμόζονται οι διατάξεις σχετικά με τις εγγυήσεις του τμήματος 4.1 του ίδιου σημειώματος.

3.6.2. Επιλεξιμότητα διαχειριστικού κόστους και τελών

Το διαχειριστικό κόστος ή τα τέλη που πραγματοποιήθηκαν και καταβλήθηκαν έως την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι επιλέξιμα σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 6 στοιχείο δ) του γενικού κανονισμού, εντός των ορίων που προβλέπονται από το άρθρο 43 παράγραφος 4 του εκτελεστικού κανονισμού και σύμφωνα με το τμήμα 2.6 του σημειώματος COCOF 10/0014/05 της 8ης Φεβρουαρίου 2012.

3.6.3. Επιλεξιμότητα των κεφαλαιοποιημένων επιδοτήσεων επιτοκίου και των επιδοτήσεων εγγυητικού τέλους που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με μέσα οικονομικής τεχνικής.

Οι επιδοτήσεις επιτοκίου και οι επιδοτήσεις εγγυητικού τέλους δύνανται να θεωρηθούν ως μέρος του μέσου οικολογικής τεχνικής και της επιστρεπτέας επένδυσης, κατά την έννοια των άρθρων 44 και 78 παράγραφος 6 του γενικού κανονισμού, μόνον όταν συνδέονται και συνδυάζονται με δάνεια ή εγγυήσεις του ΕΤΠΑ ή του ΕΚΤ σε ένα ενιαίο χρηματοδοτικό σύνολο.

Πληρωμές για επιδοτήσεις επιτοκίου ή επιδοτήσεις εγγυητικού τέλους δύνανται να απαιτηθούν κατά το κλείσιμο του προγράμματος βάσει του άρθρου 78 παράγραφος 6 του γενικού κανονισμού εφόσον οι επιδοτήσεις έχουν ληφθεί. Επιλέξιμη δαπάνη είναι η πληρωμή επιδοτήσεων επιτοκίου ή επιδοτήσεων εγγυητικού τέλους προς τον οικονομικό ενδιάμεσο ή τον τελικό αποδέκτη όσον αφορά δάνεια ή εγγυήσεις που παραμένουν εκκρεμή.

Οι κεφαλαιοποιημένες επιδοτήσεις επιτοκίου και οι επιδοτήσεις εγγυητικού τέλους που θα πρέπει να καταβληθούν μετά την υποβολή της αίτησης τελικής πληρωμής δύνανται να δηλωθούν ως επιλέξιμες δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 6 του γενικού κανονισμού σχετικά με δάνεια ή άλλα μέσα χρηματοδότησης που εμπεριέχουν κινδύνους των οποίων η διάρκεια εκτείνεται πέραν της υποβολής της αίτησης τελικής πληρωμής, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι ακόλουθοι τέσσερις όροι:

- οι επιδοτήσεις επιτοκίου και οι επιδοτήσεις εγγυητικού τέλους συνδέονται και συνδυάζονται με δάνεια ή εγγυήσεις ΕΤΠΑ/ΕΚΤ σε ένα ενιαίο χρηματοδοτικό σύνολο·
- οι επιδοτήσεις επιτοκίου ή οι επιδοτήσεις εγγυητικού τέλους αφορούν δάνεια ή άλλα μέσα χρηματοδότησης που εμπεριέχουν κινδύνους τα οποία καταβλήθηκαν για επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες έως την 31η Μαρτίου 2017·
- οι κεφαλαιοποιημένες επιδοτήσεις επιτοκίου ή οι επιδοτήσεις εγγυητικού τέλους έχουν υπολογιστεί έως την 31η Μαρτίου 2017 ως το σύνολο μειωμένων υποχρεώσεων πληρωμής· και
- το συνολικό ποσό των κεφαλαιοποιημένων επιδοτήσεων επιτοκίου ή των επιδοτήσεων εγγυητικού τέλους έχει μεταφερθεί σε λογαριασμό μεσεγγυήσης που τηρείται στο όνομα της διαχειριστικής αρχής ή του φορέα που υλοποιεί το μέσον χρηματοδοτικής τεχνικής με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα κράτη μέλη.

¹⁵ Η παράγραφος 1.1.7 εισήχθη για πρώτη φορά στο σημείωμα COCOF 10/0014/04 της 21ης Φεβρουαρίου 2011.

Τυχόν υπολειπόμενοι πόροι που παρέμειναν στον λογαριασμό μεσεγγύησης (συμπεριλαμβανομένων επιδοτήσεων που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί λόγω αδυναμίας εξόφλησης ή πρόωρων πληρωμών και δεδουλευμένων τόκων) θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 7 του γενικού κανονισμού ως μη αναλωθέντες πόροι σύμφωνα με την παράγραφο 9.2.7 του σημειώματος COCOF 10/0014/05 της 8ης Φεβρουαρίου 2012.

Η αρχή διαχείρισης θα πρέπει να δηλώσει χωριστά τις επιλέξιμες δαπάνες που σχετίζονται με τις κεφαλαιοποιημένες επιδοτήσεις επιτοκίου ή τις επιδοτήσεις εγγυητικού τέλους στην τελική έκθεση.

3.6.4. Ενδεχόμενες μειώσεις επιλέξιμων δαπανών

3.6.4.1. Τέλη διακανονισμού που έχουν καταβληθεί από τον τελικό αποδέκτη και εμφανίζουν επικάλυψη με επιλέξιμες δαπάνες και τέλη διαχείρισης.

Όπως διευκρινίζεται στην παράγραφο 2.6.17 του σημειώματος COCOF 10/0014/05 της 8ης Φεβρουαρίου 2012, αν τέλη διακανονισμού ή άλλες διοικητικές δαπάνες του μέσου οικονομικής τεχνικής που χρεώνονται στους τελικούς αποδέκτες παρουσιάζουν επικάλυψη με το κόστος ή τα τέλη διαχείρισης που δηλώθηκαν ως επιλέξιμες δαπάνες προς επιστροφή από τα διαρθρωτικά ταμεία, το αντίστοιχο ποσό θα πρέπει να αφαιρεθεί από τις επιλέξιμες δαπάνες για τις οποίες προβάλλεται απαίτηση στα διαρθρωτικά ταμεία σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 6 στοιχείο δ) του γενικού κανονισμού.

3.6.4.2. Τόκοι που παράγονται από πληρωμές του προγράμματος

Σύμφωνα με την παράγραφο 5.1.6 του σημειώματος COCOF 10/0014/05 της 8ης Φεβρουαρίου 2012, τόκοι που παράγονται από πληρωμές του προγράμματος προς το μέσον χρηματοδοτικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένων εταιριών κατοχής κεφαλαίου, που δύνανται να καταλογιστούν στη συμβολή των διαρθρωτικών ταμείων και οι οποίοι κατά το μερικό ή τελικό κλείσιμο του προγράμματος δεν έχουν χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 78 παράγραφος 6 και το πρώτο εδάφιο του άρθρου 78 παράγραφος 7 του γενικού κανονισμού, αφαιρούνται από τη επιλέξιμη δαπάνη.

3.7. Σχέδια που παράγουν έσοδα

Σύμφωνα με το άρθρο 55 του γενικού κανονισμού, για σχέδια που παράγουν έσοδα, η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη είναι το κενό χρηματοδότησης που υπολογίζεται για το σχέδιο (τρέχουσα αξία του επενδυτικού κόστους μείον τρέχουσα αξία των καθαρών εσόδων).

Σύμφωνα με το σημείωμα COCOF 07/0074/09, νέες ή πρόσθετες μειώσεις των καθαρών εσόδων που δημιουργούνται από τα σχέδια που υπόκεινται στο άρθρο 55 του γενικού κανονισμού θα πρέπει να πραγματοποιούνται το αργότερο κατά τον χρόνο υποβολής των εγγράφων κλεισίματος για το πρόγραμμα, αν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ορισμένες νέες πηγές εσόδων δεν έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του κενού χρηματοδότησης και/ή νέες πηγές εσόδων εμφανίστηκαν μετά τον υπολογισμό του κενού χρηματοδότησης¹⁶.
- β) υφίστανται αλλαγές στη δασμολογική πολιτική οι οποίες έχουν αντίκτυπο στον υπολογισμό του κενού χρηματοδότησης.

¹⁶ Αν ένα σχέδιο παράγει έσοδα από ήδη υπολογισμένες πηγές, τα εν λόγω έσοδα δύνανται να είναι υψηλότερα ή χαμηλότερα από εκείνα που είχαν προβλεφθεί, αλλά δεν θα απαιτείται εκ νέου υπολογισμός του κενού χρηματοδότησης (εκτός αν είχαν ηθελημένα υποεκτιμηθεί, κάτι που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ανωμαλία).

- γ) καθαρά έσοδα παρήχθησαν για σχέδια για τα οποία ήταν αντικειμενικά μη δυνατός ο εκ των προτέρων υπολογισμός των εσόδων που παρήχθησαν από την επένδυση και επομένως δεν είχε υπολογιστεί αρχικά κανένα κενό χρηματοδότησης.

Η αρχή διαχείρισης θα πρέπει να υπολογίζει τη συμβολή που δικαιούνται τα εν λόγω σχέδια. Ενδεχόμενα υφιστάμενα καθαρά έσοδα θα πρέπει να αφαιρούνται από μέρους της πιστοποιούσας αρχής από τη δαπάνη που δηλώνεται στην Επιτροπή, το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου 2017 σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού.

3.8. Κρατική ενίσχυση και επιλεξιμότητα της δαπάνης

Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού, όσον αφορά τα προγράμματα ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 87 της Συνθήκης) για να είναι επιλέξιμη, πέραν της πληρωμής που πραγματοποιείται από τους δικαιούχους, η αντίστοιχη συμβολή του δημοσίου θα πρέπει να έχει καταβληθεί στους δικαιούχους από τον φορέα που χορηγεί την ενίσχυση πριν από την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος.

Οι προκαταβολές που καταβλήθηκαν στους δικαιούχους από τον φορέα που χορηγεί την ενίσχυση θα πρέπει να καλύπτονται από δαπάνη που καταβλήθηκε από τους δικαιούχους κατά την υλοποίηση του σχεδίου και να υποστηρίζονται από αποπληρωθέντα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015.

3.9. Προσχώρηση της Κροατίας

Καθώς η Κροατία εντάχθηκε στην Ένωση τον Ιούλιο 2013, ήτοι κατά το τέλος της περιόδου 2007-2013, η Συνθήκη Προσχώρησης προβλέπει τις συμφωνίες και τις διαδικασίες που θα πρέπει να ισχύσουν στην περίπτωση της Κροατίας στο πλαίσιο της εφαρμογής των διαρθρωτικών ταμείων (κεφάλαιο 7 του παραρτήματος III της Συνθήκης Προσχώρησης¹⁷).

Η προθεσμία για αυτόματη αποδέσμευση, όπως θεσπίζεται στο άρθρο 93 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού, θα είναι το τρίτο έτος μετά το έτος της ανάληψης δέσμευσης (N+3). Επιπλέον, η τελική ημερομηνία για επιλεξιμότητα της δαπάνης παρατείνεται κατά ένα έτος για τα προγράμματα της Κροατίας σύμφωνα με τον στόχο σύγκλισης και τα προγράμματα που εμπίπτουν στη συνιστώσα διασυνοριακής συνεργασίας του στόχου ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, όπου η Κροατία αποτελεί έναν από τους συμμετέχοντες. Επομένως, η τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας για τα εν λόγω προγράμματα θα είναι η 31η Δεκεμβρίου 2016 και η προθεσμία υποβολής των εγγράφων κλεισίματος θα είναι η 31η Μαρτίου 2018. Οι εν λόγω προθεσμίες θα ισχύουν επίσης για εκείνα τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας με την Κροατία και μόνο σε σχέση με τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας. Όλες οι σχετικές προθεσμίες, όπως εκείνες που αφορούν την τροποποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής, θα προσαρμοστούν ανάλογα.

Μείζονα σχέδια υπαγόμενα στο πλαίσιο IPA (ΜΠΒ) (σχέδια με συνολικό κόστος που ισούται ή υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ) θα αντιμετωπιστούν ως μείζονα σχέδια εγκεκριμένα βάσει του γενικού κανονισμού κατά την ημέρα της προσχώρησης.

---

¹⁷ ΕΕ L 112 της 24.4.2012.

4. ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ

4.1. Έγγραφα κλεισίματος

Για την πληρωμή του τελικού υπολοίπου, το άρθρο 89 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού ορίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν αίτηση πληρωμής για κάθε πρόγραμμα που αποτελείται από τα ακόλουθα τρία έγγραφα («έγγραφα κλεισίματος»):

- (1) αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου και δήλωση δαπανών σύμφωνα με το άρθρο 78·
- (2) τελική έκθεση υλοποίησης του ετήσιου προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που ορίζονται στο άρθρο 67·
- (3) δήλωση κλεισίματος υποστηριζόμενη από τελική έκθεση ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 62.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δημοσιονομικές πληροφορίες που περιέχονται σε όλα τα παραπάνω έγγραφα, καθώς και στο σύστημα SFC 2007, είναι προσαρμοσμένες.

4.2. Προθεσμία υποβολής των εγγράφων κλεισίματος

Τα έγγραφα κλεισίματος θα πρέπει να έχουν υποβληθεί όλα έως τις 31 Μαρτίου 2017, όπως αναφέρεται στο άρθρο 89 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού, καλύπτοντας επίσης τις ενέργειες που έχουν ανασταλεί λόγω νομικών διαδικασιών ή διοικητικών εφέσεων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να διαβιβάζουν σε τακτική βάση ενδιάμεσες απαιτήσεις πληρωμής ακόμη και όταν το σύνολο των προγραμματοδοτικών και ενδιάμεσων πληρωμών έχει φθάσει το 95 % της συμβολής στο πρόγραμμα από τα ταμεία. Για να διευκολυνθεί η εργασία της ελεγκτικής αρχής, συνιστάται στα κράτη μέλη να υποβάλουν την τελευταία αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής μέχρι τις 30 Ιουνίου 2016¹⁸.

Η Επιτροπή θα αποστείλει επιστολή στα κράτη μέλη δύο μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των εγγράφων κλεισίματος ενός προγράμματος, πληροφορώντας τα αναφορικά με τις συνέπειες της καθυστερημένης υποβολής των εγγράφων κλεισίματος.

Και τα τρία έγγραφα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του συνόλου κλεισίματος. Η Επιτροπή θα αποδεσμεύσει αυτόματα το μέρος της δέσμευσης για το οποίο η Επιτροπή δεν θα έχει λάβει οιοδήποτε από τα έγγραφα κλεισίματος που εμφανίζονται στο τμήμα 4.1 των κατευθυντήριων γραμμών έως τις 31 Μαρτίου. Στην περίπτωση αυτή, το κλείσιμο του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί με βάση τις τελευταίες πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή (τελευταία ενδιάμεση πληρωμή και δήλωση δαπάνης, τελευταία αποδεκτή ετήσια έκθεση υλοποίησης και τελευταία αποδεκτή έκθεση λογιστικού ελέγχου).

Η μη υποβολή της τελικής έκθεσης υλοποίησης και της δήλωσης κλεισίματος είναι απόδειξη σοβαρής ανεπάρκειας στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος που θέτει σε κίνδυνο τη συμβολή της Ένωσης, η οποία έχει ήδη καταβληθεί για το πρόγραμμα. Επομένως, στην περίπτωση μη υποβολής των εν λόγω εγγράφων, η Επιτροπή δύναται να προβεί σε δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με το άρθρο 99 του γενικού κανονισμού.

Η υποβολή εγγράφων θα πρέπει να γίνεται μόνον ηλεκτρονικά και δεν θα γίνει αποδεκτή καμία υποβολή σε χαρτί. Αυτό είναι σύμφωνο με τις διατάξεις των άρθρων 66 παράγραφος 3 και 76 παράγραφος 4 του γενικού κανονισμού και του άρθρου 40 παράγραφος 1 στοιχείο γ), παράγραφος 1 στοιχείο ε) και παράγραφος 2 στοιχείο ι) του εκτελεστικού κανονισμού. Η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι

¹⁸ Για να εξασφαλίσουν ότι η ελεγκτική αρχή θα είναι σε θέση να καλύψει τη δαπάνη που δηλώθηκε το 2016 και ενόψει της προθεσμίας της 31ης Μαρτίου 2017 για την υποβολή της δήλωσης κλεισίματος.

τα έγγραφα έχουν παραληφθεί έγκαιρα, αν οι σχετικές πληροφορίες έχουν υποβληθεί, επικυρωθεί και αποσταλεί στο SFC. Μόλις σταλούν όλα τα έγγραφα, τα κράτη μέλη θα λάβουν ένα αποδεικτικό παραλαβής του SFC που θα αναφέρει την ώρα και την ημερομηνία αποστολής των εγγράφων.

Τον Ιούνιο του 2016 τα κράτη μέλη δεν χρειάζεται να αποστείλουν την ετήσια έκθεση υλοποίησης για το έτος 2015, με εξαίρεση τα στοιχεία που αφορούν τα μέσα χρηματοπιστωτικής τεχνικής σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 2 στοιχείο ι) του γενικού κανονισμού.

Τον Δεκέμβριο του 2015 τα κράτη μέλη θα υποβάλουν την τελευταία ετήσια έκθεση ελέγχου.

4.3. Αλλαγή εγγράφων μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους

Στα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να τροποποιούν οιοδήποτε από τα έγγραφα κλεισίματος που αναφέρονται στο άρθρο 89 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους (31 Μαρτίου 2017), με εξαίρεση τη διόρθωση τεχνικών λαθών και στις περιπτώσεις περιγράφονται παραπάνω.

Αναφορικά με την δήλωση δαπάνης και την αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να αναθεωρήσουν τα εν λόγω έγγραφα για την υποβολή νέας δαπάνης, αλλά δύνανται να αναθεωρήσουν τα προς τα κάτω αριθμητικά στοιχεία αφαιρώντας τις δαπάνες.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να διορθώσει την αίτηση πληρωμής του υπολοίπου ή την πιστοποιημένη δήλωση τελικών δαπανών, εφόσον κρίνεται σκόπιμη η υποβολή συμπληρωματικών πληροφοριών ή η πραγματοποίηση τεχνικών διορθώσεων σε περίπτωση που οι εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες και οι διορθώσεις αφορούν δαπάνες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή εντός της προθεσμίας υποβολής της αίτησης ή της πιστοποιημένης δήλωσης. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή θέτει στο κράτος μέλος δίμηνη προθεσμία για την πραγματοποίηση της διόρθωσης. Αν η διόρθωση δεν πραγματοποιηθεί εντός της δίμηνης περιόδου, η Επιτροπή θα προχωρήσει το κλείσιμο με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες.

4.4. Διαθεσιμότητα εγγράφων

Σύμφωνα με το άρθρο 90 του γενικού κανονισμού, η αρχή διαχείρισης εξασφαλίζει ότι όλα τα υποστηρικτικά έγγραφα που αφορούν τις δαπάνες και τους ελέγχους σχετικά με το υπόψη πρόγραμμα παραμένουν στη διάθεση της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου για περίοδο τριών ετών μετά την ημερομηνία κλεισίματος του προγράμματος, όπως γνωστοποιήθηκε από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 5 του γενικού κανονισμού.

Τα τριετή αυτά διαστήματα διακόπτονται είτε στην περίπτωση ένδικων διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της Επιτροπής.

Η αρχή διαχείρισης θέτει στη διάθεση της Επιτροπής, εφόσον ζητηθεί, πίνακα όλων των λειτουργούντων σχεδίων για τη συνολική περίοδο των τριών ετών μετά το κλείσιμο του προγράμματος.

5. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ

5.1. Πιστοποιημένη δήλωση τελικών δαπανών, αίτηση τελικής πληρωμής

5.1.1. Γενική αρχή

Η πιστοποιημένη δήλωση τελικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της αίτησης τελικής πληρωμής, πρέπει να καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Χ του εκτελεστικού κανονισμού.

Η δήλωση δαπανών θα υποδεικνύει επίσης το ολικό ποσό επιλέξιμων δαπανών που αφορά περιφέρειες που λαμβάνουν τη μεταβατική συνδρομή.

Μπορεί να υπάρξουν διαφορές μεταξύ των πληρωμών από την Ένωση όσον αφορά την προτεραιότητα και την πραγματική συμβολή των Ταμείων στις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προτεραιότητας. Πρόκειται για συνέπεια της ευελιξίας που διαθέτουν οι διαχειριστικές αρχές κατά την εφαρμογή διαφορετικών ποσοστών συγχρηματοδότησης για επιμέρους πράξεις, όπως αναφέρεται στο άρθρο 53 παράγραφος 4 του γενικού κανονισμού.

Εντούτοις, σύμφωνα με την αρχή της υγιούς οικονομικής διαχείρισης των Ταμείων, το ποσό της συμβολής του δημόσιου τομέα (όπως δηλώνεται στην «πιστοποιημένη δήλωση τελικών δαπανών») που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί σε δικαιούχους θα πρέπει τουλάχιστον να ισούται προς τη συμβολή που καταβλήθηκε από την Επιτροπή προς το πρόγραμμα και, σύμφωνα με το άρθρο 80 του γενικού κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν το τελικό ποσό της συμβολής του δημοσίου το συντομότερο δυνατόν και πλήρως.

Σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 12 του γενικού κανονισμού, η συμβολή της Ένωσης, μέσω της πληρωμής του τελικού υπολοίπου για κάθε άξονα προτεραιότητας, δεν υπερβαίνει κατά πλέον του 10 % το μέγιστο ποσό συνδρομής από τα ταμεία για κάθε άξονα προτεραιότητας, όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Ωστόσο, η συμβολή της Ένωσης μέσω των πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν υπερβαίνει τη δημόσια συμβολή που έχει δηλωθεί και το ανώτατο ποσό συνδρομής από κάθε Ταμείο σε κάθε πρόγραμμα.

5.1.2. Οικονομική διαχείριση για ορισμένα κράτη μέλη που αφορά ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1311/2011 (Πρόσθετο ποσόν)

Το άρθρο 77 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού (όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1311/2011) επιτρέπει στην Επιτροπή να καταβάλλει, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, αυξημένο ποσό για κάθε απαίτηση πληρωμής που υποβάλλεται από τα κράτη μέλη που απειλούνται με σοβαρές δυσχέρειες αναφορικά με τη δημοσιονομική τους σταθερότητα. Το εν λόγω αυξημένο ποσό υπολογίζεται με την εφαρμογή επιπλέον 10 εκατοστιαίων μονάδων επί του ισχύοντος ποσοστού συγχρηματοδότησης.

Για τον υπολογισμό των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου, αφότου το κράτος μέλος έχει παύσει να επωφελείται από τη χρηματοδοτική ενίσχυση, η Επιτροπή δεν λαμβάνει υπόψη τα αυξημένα ποσά που καταβλήθηκαν σε ένα κράτος μέλος για την περίοδο που επωφελήθηκε από το πρόσθετο ποσό.

Εντούτοις, η συμβολή της Ένωσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τη συμβολή του δημοσίου και το μέγιστο ποσό συνδρομής από τα Ταμεία για κάθε προτεραιότητα, όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το πρόγραμμα. Όπως ορίζεται στο σημείο 10 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών για το κλείσιμο, για προγράμματα με πολλαπλούς στόχους, η δημόσια

συμβολή που έχει δηλωθεί και το ανώτατο ποσό συνδρομής θα είναι προσαρμοσμένα στο επίπεδο των στόχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του γενικού κανονισμού.

5.1.3. Ανακτήσεις (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων μετά την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος) και παρατυπίες

Κατά το κλείσιμο, η ετήσια δήλωση που πρέπει να αποσταλεί μέσω SFC2007 (σύμφωνα με το παράρτημα XI του εκτελεστικού κανονισμού) έως τις 31 Μαρτίου 2017 και να καλύπτει το έτος 2016, θα τύχει του ακόλουθου χειρισμού:

- τα ποσά που αναφέρονται στο παράρτημα XI παράγραφος 2 ως «εκκρεμείς ανακτήσεις» θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην αίτηση τελικής πληρωμής, εντούτοις δεν θα μειωθούν αλλά θα αποτελέσουν εκκρεμή δέσμευση για την Επιτροπή. Όταν έχουν κινηθεί διαδικασίες για την ανάκτηση των δαπανών που δηλώθηκαν, τα σχετικά ποσά πρέπει να δηλώνονται με τις ανακτήσεις ποσών που εκκρεμούν. Δεν δηλώνονται στο πλαίσιο ενεργειών που ανεστάλησαν για νομικούς και διοικητικούς λόγους¹⁹, δεδομένου ότι οι περιπτώσεις αυτές αφορούν μόνο ποσά τα οποία το κράτος μέλος δεν ήταν σε θέση να δηλώσει. Τα κράτη μέλη θα ενημερώσουν την Επιτροπή ως προς το αποτέλεσμα των εκκρεμών διαδικασιών·
- για τα ποσά που δηλώθηκαν βάσει του παραρτήματος XI παράγραφος 3 ως «μη ανακτήσιμα ποσά», όπου το κράτος μέλος ζητά το μερίδιο της Ένωσης να αναληφθεί από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή θα προβεί στην κατάλληλη εξέταση κάθε περίπτωσης. Για το λόγο αυτό είτε α) θα ενημερώσει το κράτος μέλος γραπτά σχετικά με την πρόθεσή της να προχωρήσει σε έρευνα αναφορικά με το εν λόγω ποσό είτε β) θα ζητήσει από το κράτος μέλος να συνεχίσει τη διαδικασία ανάκτησης είτε γ) αποδέχεται την ανάληψη του μεριδίου της Ένωσης από το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- μια ανάληψη υποχρέωσης θα παραμείνει ανοικτή για τα ποσά που δηλώθηκαν σύμφωνα με το παράρτημα XI παράγραφος 3 για τα οποία η Επιτροπή έχει ζητήσει περαιτέρω πληροφόρηση, έχει αναλάβει έρευνα σχετικά με το εν λόγω ποσό ή έχει ζητήσει από το κράτος μέλος να συνεχίσει τη διαδικασία ανάκτησης·
- τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα ποσά που αναφέρονται στο παράρτημα XI παράγραφος 3 για τα οποία το κράτος μέλος δεν έχει ζητήσει από την Ένωση να αναλάβει το μερίδιό του ζημίας αφαιρούνται από το πιστοποιημένο υπόλοιπο τελικών δαπανών²⁰.

Πάντως οιαδήποτε ποσά που ανακτώνται με το κλείσιμο θα πρέπει να επιστρέφονται στην Επιτροπή.

5.2. Τελική έκθεση υλοποίησης

5.2.1. Γενική αρχή

Η τελική έκθεση θα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που περιγράφονται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού. Θα έχει την ίδια δομή με εκείνη της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης, δεδομένου ότι τα δύο έγγραφα βασίζονται στο ίδιο πρότυπο που παρέχεται στο παράρτημα XVIII του εκτελεστικού κανονισμού. Θα παρουσιάζει αθροιστικά αριθμητικά στοιχεία και πληροφορίες για το σύνολο της περιόδου υλοποίησης.

¹⁹ Όπως ορίζεται στο άρθρο 95 του γενικού κανονισμού, η εξαίρεση στην αυτόματη αποδέσμευση εφαρμόζεται για ποσά τα οποία η πιστοποιούσα αρχή δεν ήταν σε θέση να δηλώσει στην Επιτροπή εξαιτίας ενεργειών που ανεστάλησαν λόγω δικαστικής διαδικασίας ή διοικητικής προσφυγής με ανασταλτικό αποτέλεσμα, λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως αναφέρεται ανωτέρω, οι ανακτήσεις ποσών που εκκρεμούν αφορούν ποσά που δηλώνονται στην Επιτροπή.

²⁰ Διαδικασίες που αφορούν τις αποσύρσεις και τις ανακτήσεις αναλύονται περαιτέρω στο καθοδηγητικό σημείωμα προς τις πιστοποιούσες αρχές σχετικά με τη αναφορά και τα αποσυρθέντα ποσά, τα ανακτηθέντα ποσά, ποσά που πρόκειται να ανακτηθούν και μη ανακτήσιμα ποσά, για την περίοδο 2007-2013 και τα υπόλοιπα της περιόδου 2000-2006 (σημείωμα COCOF αριθ.10/0002/00).

5.2.2. Αποδεκτότητα, έγκριση και προθεσμίες

Ο γενικός κανονισμός δεν προβλέπει καμία προθεσμία για τον έλεγχο αποδεκτότητας της τελικής έκθεσης. Ούτε περιλαμβάνει πρόνοια ως προς το τι συμβαίνει σε περίπτωση που μια έκθεση κριθεί απαράδεκτη. Επιπλέον, αναφέρεται σε αποδεκτή έκθεση ως σε έκθεση που περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 2. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποδοχή της τελικής έκθεσης γίνεται επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 παράγραφος 2, τότε η αποδεκτότητα και η αποδοχή δύνανται να θεωρηθούν ως ένα και το αυτό στο πλαίσιο της διαδικασίας κλεισίματος και οι δύο όροι χρησιμοποιούνται αδιακρίτως.

Επομένως, η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της πέντε μήνες από την ημερομηνία παραλαβής της τελικής έκθεσης για να επιβεβαιώσει την αποδεκτότητά της ή για να υποβάλει σχόλια στα κράτη μέλη σε περίπτωση που δεν είναι ικανοποιημένη και για να ζητήσει την αναθεώρηση αυτής. Η τελική έκθεση θα γίνει αποδεκτή μόνο αν υπάρξει ανταπόκριση σε όλα τα σχόλια της Επιτροπής.

Ο γενικός κανονισμός προβλέπει το χρονικό πλαίσιο που διατίθεται στην Επιτροπή για να υποβάλει τα σχόλιά της στα κράτη μέλη, αλλά δεν παρέχει χρονικό πλαίσιο για την απάντηση του κράτους μέλους. Κατά συνέπεια, είναι απαραίτητη η θέσπιση πλαισίου για το διάλογο μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους.

Όταν η Επιτροπή υποβάλει τα σχόλιά της επί της τελικής έκθεσης, το κράτος μέλος θα διαθέτει δύο μήνες για να δώσει απάντηση και να παράσχει τις αναγκαίες πληροφορίες. Σε περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος δεν δύναται να συμμορφωθεί προς την εν λόγω προθεσμία, οφείλει να ενημερώσει σχετικώς την Επιτροπή και η προθεσμία δύναται να παραταθεί για δύο ακόμη μήνες.

Στην περίπτωση που το κράτος μέλος δεν είναι σε θέση να βελτιώσει την ειδική έκθεση, η Επιτροπή την απορρίπτει και προχωρεί στο κλείσιμο με βάση τα διαθέσιμα έγγραφα. Συγχρόνως, η Επιτροπή δύναται να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο του άρθρου 99 του γενικού κανονισμού.

Ο στόχος είναι για την τελική έκθεση να έχει αναθεωρηθεί και γίνει αποδεκτή από την Επιτροπή εντός ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής της.

5.2.3. Έκθεση ως προς το συμπληρωματικό ποσό

Τα κράτη μέλη που επωφελούνται της παρέκκλισης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού οφείλουν να υποβάλουν έκθεση ως προς τη χρήση των ποσών που καταβλήθηκαν ως συμπληρωματικό ποσόν και να αναφέρονται αναλυτικά τα συμπληρωματικά μέτρα που ελήφθησαν, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα εν λόγω ποσά στόχευαν συγκεκριμένα σχέδια, τα οποία προωθούν την ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση.

5.2.4. Έκθεση αναφορικά με μείζονα σχέδια

Αν ένα μείζον σχέδιο συγχρηματοδοτείται από περισσότερα του ενός προγράμματα, θα πρέπει όλα τα σχετικά προγράμματα να συμπεριλαμβάνουν αναφορές/εκθέσεις που αφορούν το συγκεκριμένο σχέδιο.

Το κράτος μέλος θα πρέπει να επιβεβαιώνει στην τελική έκθεση ότι τα μείζονα σχέδια έχουν ολοκληρωθεί και βρίσκονται σε λειτουργία (εκτός αν εφαρμόζεται το τμήμα 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών) και ότι έχουν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποφάσεις της Επιτροπής. Επιπλέον

τα κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στο παράρτημα XVIII του εκτελεστικού κανονισμού, οφείλουν να παρέχουν πίνακα των ολοκληρωμένων μειζόνων σχεδίων με τις ακόλουθες πληροφορίες:

- την ημερομηνία ολοκλήρωσης·
- το συνολικό τελικό κόστος επένδυσης των εν λόγω σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων των πηγών χρηματοδότησής τους²¹.
- το κύριο αποτέλεσμα τους και δείκτες επιδόσεων, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, των βασικών δεικτών που προβλέπονται στην απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το μείζον σχέδιο²².

Ο πίνακας θα πρέπει να παρασχεθεί κάνοντας χρήση του προτύπου του παραρτήματος I των κατευθυντήριων γραμμών.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στην τελική έκθεση πληροφορίες ως προς κάθε σημαντικό πρόβλημα που αντιμετώπισαν κατά την υλοποίηση μειζόνων σχεδίων, καθώς και τα μέτρα που ελήφθησαν για την επίλυσή τους.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν κάθε αλλαγή στον ενδεικτικό πίνακα μειζόνων σχεδίων που παρασχέθηκαν στο πρόγραμμα.

Η εν λόγω πληροφορία θα επιτρέψει στην Επιτροπή να αξιολογήσει τη συμμόρφωση του υλοποιηθέντος σχεδίου προς την απόφαση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τους λόγους και τις συνέπειες ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης προς την απόφαση της Επιτροπής (οικονομικές και/ή υλικές συνέπειες) και ενδέχεται να εφαρμόσει δημοσιονομική διόρθωση (βάσει των άρθρων 99 και 100 του γενικού κανονισμού και, όπως αναφέρεται περαιτέρω αναλυτικά στην απόφαση της Επιτροπής C(2011)7321).

5.2.5. Έκθεση επί των ΜΧΤ

Το άρθρο 67 παράγραφος 2 στοιχείο ι) του γενικού κανονισμού ορίζει τις πληροφορίες που θα πρέπει να παρέχονται στην τελική έκθεση ως μέρος της δέσμης κλεισίματος:

- περιγραφή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής και των ρυθμίσεων εφαρμογής·
- καθορισμός των φορέων οι οποίοι εφαρμόζουν το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένων όσων ενεργούν μέσω ταμείων χαρτοφυλακίου·
- ποσά ενίσχυσης από τα διαρθρωτικά ταμεία και την εθνική συγχρηματοδότηση που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·

²¹ Όπως αναφέρεται στο πρότυπο πλαίσιο που παρέχεται στο σημείο Η.2.2 των παραρτημάτων XXI και XXII του εκτελεστικού κανονισμού.

²² Οι αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν την έννοια των δεικτών έχουν συμπεριληφθεί στο έγγραφο εργασίας αριθ. 2 «Ενδεικτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις μεθόδους αξιολόγησης: δείκτες εποπτείας και αξιολόγησης».

Οι δείκτες εκρμών έχουν σχέση με τη δραστηριότητα. Μετρώνται σε φυσικές ή νομισματικές μονάδες (π.χ., μήκος κατασκευασθείσας σιδηροδρομικής γραμμής, αριθμός εταιριών που έλαβαν οικονομική στήριξη, κλπ.).

Οι δείκτες αποτελεσμάτων συνδέονται με την άμεση και απευθείας επίδραση ενός προγράμματος σε άμεσους δικαιούχους. Παρέχουν πληροφορίες σχετικά με αλλαγές, π.χ. στη συμπεριφορά, την ικανότητα ή τις επιδόσεις των δικαιούχων. Οι εν λόγω δείκτες δύνανται να έχουν χαρακτήρα φυσικό (μείωση χρόνου διαδρομής, αριθμός επιτυχών ασκουμένων, αριθμός τροχαίων ατυχημάτων, κλπ) ή οικονομικό (μόχλευση πόρων ιδιωτικού τομέα, μείωση μεταφορικού κόστους, κλπ).

- ποσά ενίσχυσης από τα διαρθρωτικά ταμεία και την εθνική συγχρηματοδότηση που καταβάλλεται από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Η τελική έκθεση θα πρέπει να παρέχει, με τη μορφή κειμένου, συνοπτική περιγραφή του (των) μέσου(-ων) χρηματοοικονομικής τεχνικής και των ρυθμίσεων υλοποίησης. Για τους σκοπούς της τελικής έκθεσης, οι «ρυθμίσεις υλοποίησης» θα πρέπει να ερμηνεύονται με ευρεία έννοια ώστε να ικανοποιούν το γενικό στόχο παροχής ισορροπημένης επισκόπησης των επιδόσεων των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής κατά την περίοδο 2007-2013.

Η τελική έκθεση θα πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

- (1) Τον αριθμό και τον τύπο των κονδυλίων που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού·
- (2) την ταυτότητα των εθνικών παρόχων συγχρηματοδότησης και τον τύπο συγχρηματοδότησης (δάνειο συμβολή σε είδος). Κάθε κονδύλιο κοινής επένδυσης θα πρέπει σαφώς να ταυτοποιείται·
- (3) την ημερομηνία υπογραφής και τη διάρκεια των συμφωνιών χρηματοδότησης που στηρίζουν το σχέδιο·
- (4) πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία επιλογής του διαχειριστή του ταμείου χαρτοφυλακίου, των διαχειριστών των ταμείων και των τελικών αποδεκτών·
- (5) τους τύπους των προσφερόμενων προϊόντων και τους στοχευόμενους τελικούς αποδέκτες·
- (6) πληροφορίες σχετικά με αποσύρσεις πόρων προγραμμάτων από ΜΧΤ·
- (7) το ποσόν των κεφαλαιοποιημένων επιδοτήσεων επιτοκίου και των επιδοτήσεων εγγυητικού τέλους (όπως αναφέρεται στο τμήμα 3.6.3)·
- (8) τους τόκους που παρήχθησαν από πληρωμές του προγράμματος και πρέπει να αποδοθούν στα διαρθρωτικά ταμεία·
- (9) μια σύντομη συνολική αξιολόγηση της επίδοσης του ταμείου όσον αφορά τη συμβολή του στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος και της αντίστοιχης προτεραιότητας·
- (10) πληροφορίες σχετικά με προηγούμενους μεταφερόμενους πόρους, συμπεριλαμβανομένων:
  - α) της αξίας των μεταφερόμενων πόρων (υπολειπόμενα κονδύλια και αξία επενδύσεων και συμμετοχών που καταγράφηκαν πριν από την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος) που προέρχονται από πόρους ΕΤΠΑ/ΕΚΤ,
  - β) της ημερομηνίας εκκαθάρισης (όπως προβλέπεται στην συμφωνία χρηματοδότησης) και μεταφοράς πόρων,
  - γ) των πληροφοριών σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση των πόρων εκ μεταφοράς που προέρχονται από τα διαρθρωτικά ταμεία προσδιορίζοντας την αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των εκ μεταφοράς πόρων, την μορφή επαναχρησιμοποίησης, τον σκοπό, την σχετική γεωγραφική περιοχή και την προβλεπόμενη διάρκεια·
- (11) στον βαθμό που τα χρηματοδοτικά μέσα αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσχέρειες και/ή αποτύχουν στην επίτευξη των κυριότερων στόχων που περιέχονται στα αντίστοιχα επιχειρηματικά τους σχέδια, η τελική έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει σύντομη περίληψη των κυριότερων λόγων στους οποίους οφείλονται οι εν λόγω δυσχέρειες και τη φύση αυτών, το χρονοδιάγραμμα και την αποτελεσματικότητα κάθε διορθωτικής δράσης που έχει

αναληφθεί από (ανάλογα με την περίπτωση) τη διαχειριστική αρχή, τον διαχειριστή του ταμείου χαρτοφυλακίου ή τον διαχειριστή κεφαλαίου.

Πρόσθετες αριθμητικές πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται με χρήση του προτύπου υποδείγματος υποβολής στοιχείων που περιέχεται στο παράρτημα II των κατευθυντήριων γραμμών.

5.2.6. Υποβολή έκθεσης των αποτελεσμάτων

Κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης, από τα κράτη μέλη ζητήθηκε, στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης, να συμπεριλάβουν, σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού, αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που πραγματοποιήθηκε για την υλοποίηση του προγράμματος. Εδώ περιέχονται πληροφορίες ανά προτεραιότητα σχετικά με τους ειδικούς, υποκειμένους σε επαλήθευση στόχους με τη χρήση των δεικτών που αναφέρονται στο πρόγραμμα.

Περαιτέρω, από τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της αξιολόγησης των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης, ζητήθηκε να εξηγήσουν κάθε απόκλιση/πρόοδο ως προς τους συμφωνηθέντες στόχους και την αλλαγή των στόχων που είχαν ανεπιτυχώς οριστεί.

Πάντως, οι στόχοι που αφορούν τις επιδόσεις θα πρέπει να διατηρηθούν όσο είναι δυνατόν, ώστε να αποφευχθεί η υποβάθμιση των παρεμβάσεων. Τα κράτη μέλη, στο αίτημά τους για τροποποίηση, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι αναθεωρημένοι στόχοι είναι ακριβείς, ειδικά αν οι εν λόγω στόχοι δεν είχαν ορθά οριστεί εξ αρχής. Εντούτοις, δεν θα πρέπει να αλλάξουν οι στόχοι, ώστε να προσαρμοστούν στις επιδόσεις, ήτοι ο σκοπός δεν είναι η τροποποίηση του στόχου για να προσαρμοστεί στην πραγματική επίδοση.

Κατά το κλείσιμο, σε περίπτωση που οι δείκτες οι οποίοι αναφέρονται στην τελική έκθεση φαίνονται να αποκλίνουν σημαντικά (ήτοι κατά περισσότερο του 25%) από τους στόχους που είχαν οριστεί στο πρόγραμμα, τότε το κράτος μέλος οφείλει να παράσχει εξήγηση και αιτιολόγηση ως προς τους λόγους μη επίτευξης του στόχου και μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης. Αυτό θα πρέπει να έχει τη μορφή σύντομης περίληψης 3 σελίδων κατά ανώτατο όριο.

5.2.7. Κατά φάσεις υλοποίηση των έργων

Τα κράτη μέλη παρέχουν πίνακα των μειζόνων σχεδίων, για τα οποία έχει γίνει αποδεκτή η κατά φάσεις υλοποίηση μέσω τροποποιητικής απόφασης της Επιτροπής μεταξύ των περιόδων 2007-2013 και 2014-2020 (βλ. τμήμα 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών). Ο εν λόγω πίνακας θα πρέπει να ακολουθεί το πρότυπο υπόδειγμα που παρέχεται στο παράρτημα III των κατευθυντήριων γραμμών. Τα κράτη μέλη παρέχουν πίνακα των μη μειζόνων σχεδίων που πρόκειται να εκτελεστούν κατά φάσεις (βλ. τμήμα 3.4 των κατευθυντήριων γραμμών) ύστερα από αίτημά τους, χρησιμοποιώντας το πρότυπο υπόδειγμα του παραρτήματος IV των κατευθυντήριων γραμμών.

5.2.8. Μη λειτουργούντα σχέδια

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν, με την τελική έκθεση, πίνακα των μη λειτουργούντων σχεδίων (βλ. τμήμα 3.5 των κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με τα μη λειτουργούντα σχέδια), χρησιμοποιώντας το πρότυπο υπόδειγμα του παραρτήματος V των κατευθυντήριων γραμμών.

5.2.9. Χρησιμοποίηση τόκων

Σύμφωνα με το άρθρο 83 του γενικού κανονισμού, όλοι οι τόκοι που παράγονται από την προχρηματοδότηση, σε οποιοδήποτε επίπεδο (κεντρικός φορέας, ενδιάμεσος φορέας), θεωρούνται

πόροι για το κράτος μέλος με τη μορφή εθνικής συμβολής του δημόσιου τομέα και χρησιμοποιούνται για ενέργειες που αποφασίζονται από την διαχειριστική αρχή στο πλαίσιο του υπόψη προγράμματος.

Για συνολικές επιδοτήσεις (άρθρο 43 στοιχείο γ) του γενικού κανονισμού), οι κανόνες που διέπουν τη χρήση κάθε παραγόμενου τόκου περιλαμβάνονται στις διατάξεις της συμφωνίας που έχει συναφθεί μεταξύ του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής και του (των) ενδιάμεσου (-ων) φορέα (-ων).

5.2.10. Υποβολή εκθέσεων σχετικά με την τήρηση των ανώτατων ορίων της χρηματοδοτικής κατανομής

Τα κράτη μέλη παρέχουν στην τελική έκθεση υλοποίησης, χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις δαπάνες που δηλώνονται με βάση τα ανώτατα όρια που ορίζονται στον κανονισμό (δηλαδή ανώτατα όρια των μεταβατικών και μη μεταβατικών περιοχών, η κατανομή μεταξύ των επιχειρησιακών δαπανών και επενδυτικές δαπάνες βάσει ειδικών κονδυλίων για εξόχως απόκεντρες περιοχές, η κατανομή μεταξύ της ΕΚΤ και το είδος των δαπανών του ΕΤΠΑ και της τεχνικής βοήθειας).

5.3. Δήλωση κλεισίματος

5.3.1. Γενική αρχή

Σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του γενικού κανονισμού, η δήλωση κλεισίματος συντάσσεται από την ελεγκτική αρχή και υποβάλλεται στην Επιτροπή το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου 2017. Σε αυτή αξιολογείται η εγκυρότητα της αίτησης πληρωμής του τελικού υπολοίπου, καθώς και η νομιμότητα και η κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων που καλύπτονται από την τελική δήλωση δαπάνης, η οποία υποστηρίζεται από τελική έκθεση ελέγχου.

Η δήλωση κλεισίματος βασίζεται σε όλη την ελεγκτική εργασία που εκτελείται από ή υπό την ευθύνη της ελεγκτικής αρχής σύμφωνα με τη στρατηγική ελέγχου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 του εκτελεστικού κανονισμού. Η εν λόγω εργασία περιλαμβάνει τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν από την ελεγκτική αρχή μετά την 1η Ιουλίου 2015 [άρθρο 62 παράγραφος δ) σημείο i) του γενικού κανονισμού] και η τελική έκθεση ελέγχου περιλαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες. Αυτό σημαίνει ότι η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να υποβάλει την έκθεσή της με βάση την ελεγκτική εργασία που εκτελέστηκε μέχρι την 1η Ιουλίου 2015, καθώς επίσης και την ελεγκτική εργασία που εκτελέστηκε μεταξύ 1ης Ιουλίου 2015 και 31ης Δεκεμβρίου 2016. Οι έλεγχοι των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από την ελεγκτική αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 16 του εκτελεστικού κανονισμού, κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου θα καλύπτουν τη δαπάνη που δηλώθηκε κατά το 2015 και το 2016²³.

Το άρθρο 18 παράγραφος 3 του εκτελεστικού κανονισμού προβλέπει επίσης ότι η δήλωση κλεισίματος και η έκθεση τελικού ελέγχου συντάσσονται σύμφωνα με το υπόδειγμα που προβλέπεται από το παράρτημα VIII του εκτελεστικού κανονισμού. Όπου η έκθεση καλύπτει περισσότερα από ένα προγράμματα ή ταμεία, τα στοιχεία πρέπει να παρατίθενται ανά πρόγραμμα και ανά ταμείο²⁴. Η αρχή ελέγχου θα πρέπει να υποβάλει μια δήλωση κλεισίματος ανά πρόγραμμα. Στην περίπτωση κατά την οποία τα κράτη μέλη έχουν προσδιορίσει ένα κοινό σύστημα που θα καλύπτει περισσότερα από ένα προγράμματα, η ελεγκτική αρχή δύναται να υποβάλει ενιαία δήλωση κλεισίματος για τα προγράμματα

²³ Για να εξασφαλιστεί ότι η ελεγκτική αρχή είναι σε θέση να καλύψει τη δαπάνη που δηλώνεται το 2016 και ενόψει της προθεσμίας της 31ης Μαρτίου 2017 για την υποβολή της δήλωσης κλεισίματος, συστήνεται στην πιστοποιούσα αρχή να υποβάλει την τελευταία απαίτηση ενδιάμεσης πληρωμής μέχρι τις 30 Ιουνίου 2016 το αργότερο, εξασφαλίζοντας έτσι ότι μετά την ημερομηνία αυτή δεν θα δηλωθεί καμία νέα δαπάνη στην επιτροπή πριν από την υποβολή της αίτησης τελικής πληρωμής.

²⁴ Σημείο 1, τρίτο σημείο του παραρτήματος VIII του εκτελεστικού κανονισμού.

που αποτελούν μέρος του εν λόγω συστήματος, αν η γνώμη που διατυπώνεται είναι η αυτή για όλα τα υπόψη προγράμματα.

Για τα προγράμματα του στόχου ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, η δήλωση κλεισίματος και η έκθεση τελικού ελέγχου καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος και ολόκληρη τη δαπάνη του προγράμματος που είναι επιλέξιμη για συμβολή από το ΕΤΠΑ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 του εκτελεστικού κανονισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 του εκτελεστικού κανονισμού, αν υπάρχει περιορισμός στην έκταση της εξέτασης ή αν το επίπεδο της διαπιστωθείσας μη κανονικής δαπάνης δεν επιτρέπει την παροχή ανεπιφύλακτης γνώμης σχετικά με τη δήλωση κλεισίματος, η ελεγκτική αρχή γνωστοποιεί τους λόγους και εκτιμά την κλίμακα του προβλήματος και τον οικονομικό του αντίκτυπο.

Οι διαδικασίες για την προπαρασκευή των δηλώσεων κλεισίματος είχαν παρασχεθεί από την Επιτροπή στο πλαίσιο της αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όπως προκύπτει από το άρθρο 23 στοιχείο ε) του εκτελεστικού κανονισμού. Κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση στις εν λόγω διαδικασίες θα πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου.

Σε περίπτωση που το κράτος μέλος έχει ζητήσει μερικό κλείσιμο (σημείωμα COCOF 08/0043/03) κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να κοινοποιήσει στην τελική έκθεση ελέγχου κάθε παρατυπία που διαπιστώνεται μετά το μερικό κλείσιμο και που αφορά πράξεις που υπόκεινται σε μερικό κλείσιμο· στην περίπτωση αυτή, η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να επιβεβαιώσει επίσης στην τελική έκθεση ελέγχου ότι οι οικονομικές διορθώσεις που εφαρμόστηκαν από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 99 ήταν καθαρές, όπως ορίζεται από το άρθρο 88 παράγραφος 3 του γενικού κανονισμού²⁵.

5.3.2. Αποδεκτότητα, έγκριση και προθεσμίες

Σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 3 του γενικού κανονισμού, η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος ως προς την γνώμη της σχετικά με το περιεχόμενο της δήλωσης κλεισίματος εντός πέντε μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της. Η δήλωση κλεισίματος θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή εάν η Επιτροπή δεν διατυπώσει παρατηρήσεις εντός της εν λόγω πεντάμηνης προθεσμίας.

Όπως συμβαίνει και με τη διαδικασία διαλόγου σχετικά με την τελική έκθεση, όταν η Επιτροπή έχει υποβάλει σχόλια σχετικά με την δήλωση κλεισίματος, το κράτος μέλος διαθέτει δύο μήνες για να απαντήσει και να παράσχει τις αναγκαίες πληροφορίες. Στην περίπτωση που το κράτος μέλος δεν δύναται να συμμορφωθεί με την εν λόγω προθεσμία, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και η προθεσμία δύναται να παραταθεί για δύο επιπλέον μήνες, με εξαίρεση τις επιπτώσεις κατά τις οποίες ζητείται περαιτέρω λογιστική εργασία από το κράτος μέλος, στην οποία περίπτωση η προθεσμία δύναται να παραταθεί για την χρονική περίοδο που θεωρείται απαραίτητη για την ολοκλήρωση της εν λόγω εργασίας. Η δήλωση κλεισίματος θα γίνει αποδεκτή μόνο αν απαντηθούν όλα τα σχόλια της Επιτροπής.

Ο σκοπός είναι να αναθεωρηθεί η δήλωση κλεισίματος και να γίνει αποδεκτή από την Επιτροπή εντός ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής της, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αίτηση για περαιτέρω λογιστική εργασία απαιτεί μεγαλύτερη χρονική περίοδο.

²⁵

Το άρθρο 88 παράγραφος 3 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 539/2010 και η διόρθωση δεν πρέπει να είναι καθαρή διόρθωση στην περίπτωση διαπίστωσης και διόρθωσης από το ίδιο το κράτος μέλος.

Η μη υποβολή της δήλωσης κλεισίματος υποδεικνύει σοβαρή ανεπάρκεια στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος, πράγμα που θέτει σε κίνδυνο τη συμβολή της Ένωσης που έχει ήδη καταβληθεί για το πρόγραμμα, κατά την έννοια του άρθρου 99 του γενικού κανονισμού. Η υποβολή μιας δήλωσης κλεισίματος η οποία δεν επιβεβαιώνει σαφώς την εγκυρότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων συναλλαγών που καλύπτονται από την τελική δήλωση δαπάνης θα μπορούσε να οδηγήσει στο ίδιο συμπέρασμα.

Στις περιπτώσεις αυτές και όταν η δήλωση κλεισίματος αποκαλύπτει παρατυπίες ή ανεπάρκειες συστημάτων που δεν διορθώθηκαν πριν από το κλείσιμο, η Επιτροπή δύναται να εξετάσει τη δυνατότητα ανάληψης μιας διαδικασίας δημοσιονομικής διόρθωσης σύμφωνα με τα άρθρα 99 και 100 του γενικού κανονισμού και όπως περαιτέρω αναφέρεται αναλυτικότερα στην απόφαση της Επιτροπής E(2011)7321 της 19ης Οκτωβρίου 2011.

Συγκεκριμένη καθοδήγηση σχετικά με την προετοιμασία και το περιεχόμενο της τελικής έκθεσης ελέγχου και της δήλωσης κλεισίματος παρέχεται στο παράρτημα VI των κατευθυντήριων γραμμών.

6. ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

6.1. Υπολογισμός του ανώτατου ορίου για την τεχνική συνδρομή κατά το κλείσιμο

Το άρθρο 46 του γενικού κανονισμού ορίζει ανώτατα όρια για την τεχνική βοήθεια. Τα εν λόγω ανώτατα όρια ισχύουν τόσο στο επίπεδο του συνολικού ποσού που διατίθεται ανά στόχο όσο και στο επίπεδο των προγραμμάτων. Η τήρηση αυτών των ανώτατων ορίων, πρέπει να εξασφαλίζεται κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος, κατά την τροποποίηση ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή τη μείωση των κονδυλίων, λόγω των αποδεσμεύσεων. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 12 του γενικού κανονισμού (όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1297/2013), υπέρβαση του ποσού των επιλέξιμων δαπανών που καταβλήθηκαν και δηλώθηκαν για δραστηριότητες τεχνικής βοήθειας θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που περιγράφονται βάσει του σημείου 5.1.1 τελευταία παράγραφος.

6.2 Χρήση τεχνικής συνδρομής της περιόδου 2007-2013 για δραστηριότητες προετοιμασίας για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020

Η τεχνική συνδρομή για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 διέπεται από το άρθρο 46 του γενικού κανονισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού είναι δυνατή η χρηματοδότηση προπαρασκευαστικών δραστηριοτήτων για την περίοδο 2014-2020. Εντούτοις, οι εν λόγω προπαρασκευαστικές δραστηριότητες θα πρέπει να είναι υλικώς επιλέξιμες σύμφωνα με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας της περιόδου 2007-2013 και θα πρέπει επίσης να πληρούν τα κριτήρια επιλογής του υπόψη προγράμματος. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να υπάρχει μια σχέση που δύναται σαφώς να διαπιστωθεί μεταξύ των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και των προπαρασκευών του κράτους μέλους για την περίοδο 2014-2020.

Πάντως, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο πρωταρχικός στόχος της τεχνικής συνδρομής της τρέχουσας περιόδου είναι η διαχείριση και υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013.

7. ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

7.1. Αυτόματη αποδέσμευση

Όλα τα ποσά που αφορούν πράξεις οι οποίες δεν έχουν δηλωθεί κατά το κλείσιμο θα αποδεσμευτούν, με εξαίρεση τα ποσά τα οποία η πιστοποιούσα αρχή δεν ήταν σε θέση να δήλωσει λόγω αναστολής

των πράξεων εξαιτίας νομικών διαδικασιών ή διοικητικής έφεσης με ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 95 του γενικού κανονισμού) ή λόγω ανωτέρας βίας²⁶ [άρθρο 96 στοιχείο γ) του γενικού κανονισμού].

Το κράτος μέλος υποδεικνύει στην τελική έκθεση υλοποίησης και στην δήλωση κλεισίματος τα ποσά που σχετίζονται με τους εν λόγω δύο τύπους καταστάσεων, τα οποία δεν μπορούσαν να δηλωθούν κατά το χρόνο υποβολής των εγγράφων κλεισίματος.

7.2. Εκ νέου διάθεση των πιστώσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 157 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1605/2002 περί του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι αποδεδειγμένες πιστώσεις δύνανται να καταστούν εκ νέου διαθέσιμες στην περίπτωση προφανούς σφάλματος που δύνανται να αποδοθεί αποκλειστικά στην Επιτροπή.

8. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΛΟΓΩ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΝΣΤΑΣΗΣ Η ΟΠΟΙΑ ΕΧΕΙ ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Για κάθε πράξη που αποτελεί αντικείμενο νομικών διαδικασιών ή διοικητικής έφεσης με ανασταλτικό αποτέλεσμα, το κράτος μέλος πρέπει να αποφασίσει, πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των εγγράφων κλεισίματος του προγράμματος, κατά πόσον η πράξη θα πρέπει (πλήρως ή μερικώς):

- να αποσυρθεί από το πρόγραμμα και/ή να αντικατασταθεί από άλλη επιλέξιμη πράξη πριν από την λήξη της προθεσμίας·
- να παραμείνει στο πρόγραμμα.

Η εξαίρεση στην αυτόματη αποδέσμευση εφαρμόζεται για ποσά τα οποία η πιστοποιούσα αρχή δεν ήταν σε θέση να δηλώσει στην Επιτροπή εξαιτίας ενεργειών που ανεστάλησαν λόγω δικαστικής διαδικασίας ή διοικητικής προσφυγής με ανασταλτικό αποτέλεσμα, λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως αναφέρεται ανωτέρω, οι ανακτήσεις ποσών που εκκρεμούν αφορούν ποσά που δηλώνονται στην Επιτροπή.

Για τις πράξεις που παραμένουν (άρθρο 95 του γενικού κανονισμού), το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή ως προς το ποσόν που δεν κατέστη δυνατόν να δηλωθεί στην τελική δήλωση δαπάνης, ώστε να κρατηθεί η δέσμευση ανοικτή.

Όταν ζητείται η εφαρμογή του άρθρου 95 του γενικού κανονισμού, το κράτος μέλος θα πρέπει να πληροί τις ακόλουθες τρεις προϋποθέσεις:

- α) να αποδείξει ότι υπάρχει νομική διαδικασία ή διοικητική προσφυγή όσον αφορά μια συγκεκριμένη πράξη·
- β) να αποδείξει ότι η δικαστική διαδικασία ή η διοικητική προσφυγή έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα·
- γ) να δικαιολογεί τα ποσά, τα οποία θα μειώσουν τα ποσά τα οποία ενδέχεται να αφορά η αυτόματη αποδέσμευση

²⁶ Η ανωτέρα βία έχει οριστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ως να υπόκειται σε περιστάσεις που είναι ασυνήθεις, απρόβλεπτες, πέραν του ελέγχου εκείνου που επικαλείται την αρχή αυτή και που δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν παρά κάθε επιμέλεια (υπόθεση 296/86, *McNicholl*, Συλλ. 1988, σ. 1491, και, πλέον πρόσφατα, (συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-61/00 και T-62/00, *APOL κατά Επιτροπής*).

Η αναστολή δεν παρατείνει την τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 56 παράγραφος 1 του γενικού κανονισμού.

Τα μέγιστα ποσά που παραμένουν προς πληρωμή από την Επιτροπή από μέρους του κράτους μέλους αναφορικά με τις ανασταλείσες πράξεις συνιστούν μια εκκρεμή δέσμευση μέχρις ότου οι αρμόδιες εθνικές αρχές εκδώσουν μια τελική απόφαση.

Επομένως, το κράτος μέλος οφείλει να τηρεί ενήμερη την Επιτροπή για το αποτέλεσμα της δικαστικής διαδικασίας ή της διοικητικής προσφυγής. Ανάλογα με το αποτέλεσμα των νομικών διαδικασιών, θα πραγματοποιηθούν περαιτέρω πληρωμές, θα γίνει η ανάκτηση ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί ή θα επιβεβαιωθούν πληρωμές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Στην περίπτωση μη ανακτήσιμων ποσών, η Επιτροπή θα μπορούσε, μετά από αίτημα του κράτους μέλους, να συμφωνήσει με απόφαση της ότι το μερίδιο ζημίας της Ένωσης θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να προβεί σε περαιτέρω πληρωμή.

Ένας πίνακας των σχεδίων σε αναστολή που παραμένουν στο πρόγραμμα θα πρέπει να παρασχεθεί με χρήση του πρότυπου υποδείγματος του παραρτήματος VII των κατευθυντήριων γραμμών.

9. ΑΝΑΣΤΑΛΕΙΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Τα ζητήματα που σχετίζονται με οιαδήποτε αναστολή ή διακοπή ενδιάμεσων πληρωμών που ήταν σε εξέλιξη κατά το κλείσιμο (άρθρο 92 του γενικού κανονισμού) θα επανεξεταστούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της δήλωσης κλεισίματος. Η πληρωμή του τελικού υπολοίπου θα υπολογιστεί από την Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη, όπου απαιτείται, των δημοσιονομικών διορθώσεων που πρέπει να επιβληθούν στο κράτος μέλος σύμφωνα με τα άρθρα 99 και 100 του γενικού κανονισμού.

10. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ

Στο επίπεδο του άξονα προτεραιότητας,

1) η συμβολή της Ένωσης, μέσω των πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν υπερβαίνει, για κάθε ταμείο, το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή συγχρηματοδότησης, που συστάθηκε με βάση το τελευταίο ισχύον σχέδιο χρηματοδότησης, στη δηλωθείσα επιλέξιμη δαπάνη. Για τα κράτη μέλη τα οποία δικαιούνται προσωρινή αύξηση της συγχρηματοδότησης ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου (προσαύξηση 10 %) σύμφωνα με την παρέκκλιση βάσει του άρθρου 77 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού (όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1297/2013)²⁷, η συμβολή της Ένωσης αυξάνεται κατά ποσό που αντιστοιχεί σε 10 εκατοστιαίες μονάδες άνω του ποσοστού συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται για κάθε άξονα προτεραιότητας, αλλά δεν υπερβαίνει το 100 %, που πρόκειται να εφαρμόζονται για τις επιλέξιμες δαπάνες που δηλώθηκαν πρόσφατα σε κάθε πιστοποιημένη δήλωση δαπάνης που υποβλήθηκε, εφόσον το κράτος μέλος πληροί έναν από τους όρους που προβλέπει το άρθρο 77, παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού (όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1297/2013), ή μέχρι το πέρας της περιόδου προγραμματισμού, εφόσον, μετά τις 21 Δεκεμβρίου 2013, το κράτος μέλος πληροί έναν από τους όρους που προβλέπει το άρθρο 77 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού (όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1297/2013).

²⁷ Με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 77 παράγραφος 3 του γενικού κανονισμού.

2) η συμβολή της Ένωσης, που προκύπτει από το σημείο 1), δεν υπερβαίνει κατά πλέον του 10 % το μέγιστο ποσό συνδρομής από τα ταμεία για κάθε άξονα προτεραιότητας όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Σε επίπεδο προγράμματος,

3) η συμβολή της Ένωσης δεν υπερβαίνει τη δημόσια συμβολή που έχει δηλωθεί,

4) και το μέγιστο ποσό της συνδρομής που παρέχεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Για προγράμματα με πολλαπλούς στόχους, η δημόσια συμβολή που έχει δηλωθεί και το ανώτατο ποσό συνδρομής θα είναι προσαρμοσμένα στο επίπεδο των στόχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του γενικού κανονισμού²⁸. Παράδειγμα υπολογισμού της τελικής συμμετοχής για ένα πρόγραμμα πολλών στόχων παρατίθεται στο παράρτημα VIII του παρόντος εγγράφου.

11. ΤΟ ΕΥΡΩ

Το άρθρο 81 του γενικού κανονισμού ορίζει τις ρυθμίσεις που αφορούν τη χρήση του ευρώ στη δημοσιονομική διαχείριση των διαρθρωτικών ταμείων που ισχύουν κατά το κλείσιμο.

Για τα μέσα χρηματοπιστωτικής τεχνικής, ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 2.8.2 του σημειώματος COCOF 10/0014/05 της 8ης Φεβρουαρίου 2012, όπως αναθεωρήθηκε μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 1236/2011.

²⁸

Η εφαρμογή της ευελιξίας του 10 % για τον υπολογισμό του τελικού υπολοίπου δεν θα περιοριστεί από την εφαρμογή άλλων ρυθμιστικών ανώτατων ορίων (δηλαδή ανώτατα όρια των μεταβατικών και μη μεταβατικών περιοχών, η κατανομή μεταξύ των επιχειρησιακών δαπανών και επενδυτικών δαπανών βάσει ειδικών κονδυλίων για εξόχως απόκεντρες περιοχές, η κατανομή μεταξύ του είδους των δαπανών και της τεχνικής βοήθειας του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ).

Παράρτημα II

Πρότυπο 1: Πράξεις μέσω χρηματοπιστωτικής τεχνικής που εφαρμόστηκαν με χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου (τα τμήματα που είναι σημειωμένα με * είναι προαιρετικά)

Όχι.	Απαιτούμενες πληροφορίες/στοιχεία:	Απαιτούμενη μορφή στοιχείων/ πληροφοριών	Παρατηρήσεις
I. Περιγραφή και ταυτοποίηση των οντοτήτων που υλοποιούν το μέσον χρηματοοικονομικής τεχνικής στο επίπεδο του χαρτοφυλακίου κεφαλαίου (Άρθρο 67 παρ. 2 στοιχείο ι) σημεία i&ii) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) Αριθ. 1083/2006)			
I. 1	Χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου (όνομα και καταχωρισμένος τόπος δραστηριότητας)	Κείμενο	
I. 2	Νομικό καθεστώς του χαρτοφυλακίου κεφαλαίου	////////////////////////////////////	
	ανεξάρτητες νομικές οντότητες που διέπονται από συμφωνίες μεταξύ των συγχρηματοδοτούντων εταιρών ή μετόχων χωριστό χρηματοδοτικό τμήμα στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικού ιδρύματος	πλήκτρα ☉ ☉	
I. 2.1 *	όνομα, νομικό καθεστώς και καταχωρισμένος τόπος δραστηριότητας συγχρηματοδοτούντων εταιρών	Κείμενο	*
I. 3	Διαχειριστής χαρτοφυλακίου κεφαλαίου	////////////////////////////////////	
	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)	πλήκτρα ☉ ☉☉ ☉	
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ)		
	χρηματοπιστωτικό ίδρυμα εκτός ΕΤΕπ/ΕΤΕ		
άλλος φορέας			
I. 3.1	Όνομα, νομικό καθεστώς και καταχωρισμένος τόπος	Κείμενο	

	δραστηριότητας άλλου φορέα		
I. 4	Διαδικασία επιλογής του διαχειριστή του χαρτοφυλακίου κεφαλαίου	////////////////////////////////////	
	ανάθεση δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων·	πλήκτρα ⊙ ⊙ ⊙	
	χορήγηση επιδότησης (κατά την έννοια του άρθρου 44, δεύτερη παράγραφος, σημείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)		
	ανάθεση σύμβασης απευθείας προς την ΕΤΕπ ή το ΕΤΕ·		
I. 5	Ημερομηνία υπογραφής συμφωνίας χρηματοδότησης με την αρχή διαχείρισης	HH/MM/EEEE	
I. 6	Αριθμός μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που υλοποιούνται βάσει του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου κεφαλαίου	αριθμός	
II. Περιγραφή και ταυτοποίηση των οντοτήτων που υλοποιούν το μέσον χρηματοοικονομικής τεχνικής (Άρθρο 67 παρ. 2 στοιχείο ι) (σημεία i&ii) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)			
II. 1	Μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (όνομα και καταχωρισμένος τύπος δραστηριότητας)	Κείμενο	
II. 2	Αποδοτέο στο άρθρο 44, πρώτη παράγραφος στοιχεία α), β) ή γ) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) Αριθ. 1083/2006)?	////////////////////////////////////	
	α) μέσα χρηματοπιστωτικής τεχνικής για επιχειρήσεις	πλήκτρα ⊙ ⊙ ⊙	
	β) ταμεία αστικής ανάπτυξης		

III. 2.2.1 *	Εθνική δημόσια συγχρηματοδότηση που δεσμεύτηκε στη συμφωνία χρηματοδότησης (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
III. 2.2.2	Ποσά δημόσιας εθνικής συγχρηματοδότησης που όντως καταβλήθηκαν στο χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III. 2.2.3 *	Εθνική ιδιωτική συγχρηματοδότηση που δεσμεύτηκε στη συμφωνία χρηματοδότησης (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
III. 2.2.4	Εθνική ιδιωτική συγχρηματοδότηση που όντως καταβλήθηκε στο χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III. 3*	Ποσά άλλης συνδρομής που καταβλήθηκαν στο χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου εκτός επιχειρησιακού προγράμματος (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
III. 4	Δαπάνες και τέλη διαχείρισης που καταβλήθηκαν στο χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου(κατά την έννοια του άρθρου 78 παράγραφος 6 στοιχείο δ) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006) (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III. 5	Ποσά συνδρομής από το χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου	////////////////////	
III. 5.1 *	Ποσά από πόρους του χαρτοφυλακίου κεφαλαίου που νόμιμα δεσμεύτηκαν για το μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
III. 5.2	Ποσά από πόρους του χαρτοφυλακίου κεφαλαίου που όντως καταβλήθηκαν στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III. 5.3	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III. 6	Δαπάνες και τέλη διαχείρισης που καταβλήθηκαν στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής από το χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου (κατά την έννοια του άρθρου 78 παράγραφος 6 στοιχείο δ) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006) (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	

IV. Ποσά συνδρομής από τα διαρθρωτικά ταμεία και εθνική συγχρηματοδότηση που καταβλήθηκαν από το μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (άρθρο 67 παράγραφος 2 σημείο ι) στοιχείο iv) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)			
IV. 1	Ποσά συνδρομής που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες μέσω δανείων (ανά χρηματοπιστωτικό προϊόν)		
IV. 1.1	Ονομασία του προϊόντος	Κείμενο	
IV. 1.2*	Αριθμός υποστηριζόμενων τελικών αποδεκτών ανά τύπο:	////////////////////	*
IV. 1.2.1*	μεγάλες επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV. 1.2.2*	MME	αριθμός	*
IV. 1.2.2.1*	εκ των οποίων μικρο-επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV. 1.2.3*	φυσικά πρόσωπα	αριθμός	*
IV. 1.2.4*	αστικά σχέδια	αριθμός	*
IV. 1.2.5*	άλλα	αριθμός	*
IV. 1.3*	Αριθμός δανειακών συμβάσεων που υπογράφηκαν με τελικούς αποδέκτες	αριθμός	*
IV. 1.4*	Συνολικό ποσό δανείων που δεσμεύτηκε σε συμβάσεις υπογραφείσες μεταξύ τελικών αποδεκτών (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
IV. 1.4.1*	εκ των οποίων συμβολή του επιχειρησιακού προγράμματος	αριθμός (ποσόν)	*
IV. 1.5	Συνολικό ποσό συνδρομής για δάνεια που όντως καταβλήθηκε στους τελικούς αποδέκτες (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV. 1.5.1	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV. 1.6	Ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης χρηματοδότησης με χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου	HH/MM/EEEE	

IV. 2	Ποσά συνδρομής που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες μέσω εγγυήσεων (ανά χρηματοπιστωτικό προϊόν)	////////////////////////////////////	
IV. 2.1	Ονομασία του προϊόντος	Κείμενο	
IV. 2.2*	Αριθμός υποστηριζόμενων τελικών αποδεκτών, ανά τύπο:	////////////////////////////////////	*
IV. 2.2.1*	μεγάλες επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV. 2.2.2*	MME	αριθμός	*
IV. 2.2.2.1*	εκ των οποίων μικρο-επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV. 2.2.3*	φυσικά πρόσωπα	αριθμός	*
IV.2.2.4*	αστικά σχέδια	αριθμός	*
IV.2.2.5*	άλλα	αριθμός	*
IV.2.3*	Συνολικά ποσά συνδρομής που δεσμεύτηκαν για υπογραφείσες συμβάσεις εγγύησης (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
IV.2.4	Συνολικά ποσά συνδρομής που δεσμεύτηκαν για εγγυητικές συμβάσεις όντως καταβληθέντων δανείων (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.2.4.1	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.2.5*	Αριθμός δανείων που όντως καταβλήθηκαν σε σχέση με εγγυητικές συμβάσεις	αριθμός	*
IV.2.6	Συνολική αξία δανείων που όντως καταβλήθηκαν σε σχέση με εγγυητικές συμβάσεις (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.2.7	Ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης χρηματοδότησης με χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου	HH/MM/EEEE	

IV.3	Ποσά συνδρομής που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες μέσω μετοχικού κεφαλαίου/επισφαλούς κεφαλαίου (ανά χρηματοπιστωτικό προϊόν)	////////////////////////////////////	
IV.3.1	Ονομασία του προϊόντος	Κείμενο	
IV.3.2*	Αριθμός υποστηριζόμενων τελικών αποδεκτών, ανά τύπο:	////////////////////////////////////	*
IV.3.2.1*	μεγάλες επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV.3.2.2 *	MME	αριθμός	*
IV.3.2.2.1 *	εκ των οποίων μικρο-επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV.3.2.3*	αστικά σχέδια	αριθμός	*
IV.3.2.4*	άλλα	αριθμός	*
IV.3.3*	Αριθμός επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με υπογραφείσες συμφωνίες	αριθμός	*
IV.3.4	Συνολικό ποσό επενδύσεων που όντως πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με υπογραφείσες συμφωνίες (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.3.4.1	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.3.5	Ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης χρηματοδότησης με χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου	HH/MM/EEEE	
IV.4	Ποσά συνδρομής που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες μέσω άλλου τύπου χρηματοπιστωτικού προϊόντος (ανά χρηματοπιστωτικό προϊόν)	////////////////////////////////////	
IV.4.1	Ονομασία του προϊόντος	Κείμενο	
IV.4.2*	Αριθμός υποστηριζόμενων τελικών αποδεκτών, ανά τύπο:	////////////////////////////////////	*
IV.4.2.1*	μεγάλες επιχειρήσεις	αριθμός	*

IV.4.2.2*	MME	αριθμός	*
IV.4.2.2.1*	εκ των οποίων μικρο-επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV.4.2.3*	φυσικά πρόσωπα	αριθμός	*
IV.4.2.4*	αστικά σχέδια	αριθμός	*
IV.4.2.5*	άλλα	αριθμός	*
IV.4.3	Συνολικό ποσό που όντως καταβλήθηκε στους τελικούς αποδέκτες (σε EUR)	αριθμός (ποσό)	
IV.4.3.1	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσό)	
IV.4.4*	Αριθμός προϊόντων που όντως διατέθηκαν στους τελικούς αποδέκτες	αριθμός	*
IV.4.5	Ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης χρηματοδότησης με χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου	HH/MM/EEEE	
IV.5	Δείκτες	////////////////////////////////////	
IV.5.1*	Αριθμός θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν ή διατηρήθηκαν	αριθμός	*

Παράρτημα II

Πρότυπο 2: Πράξεις μέσω χρηματοπιστωτικής τεχνικής που εφαρμόστηκαν χωρίς χαρτοφυλάκιο κεφαλαίου (τα τμήματα που είναι σημειωμένα με * είναι προαιρετικά)

Αριθ.	Απαιτούμενες πληροφορίες/στοιχεία:	Απαιτούμενη μορφή στοιχείων/ πληροφοριών	Παρατηρήσεις
II.A Περιγραφή και ταυτοποίηση των οντοτήτων που υλοποιούν το μέσον χρηματοοικονομικής τεχνικής (Άρθρο 67 παρ. 2 στοιχείο ι) (σημεία i&ii) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)			
II. 1	Μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (όνομα και καταχωρισμένος τύπος δραστηριότητας)	Κείμενο	
II. 2	Αποδοτέο στο άρθρο 44, πρώτη παράγραφος στοιχείο α), β) ή γ) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006	////////////////////////////////////	
	α) μέσα χρηματοπιστωτικής τεχνικής για επιχειρήσεις	πλήκτρα ☉ ☉ ☉	
	β) ταμεία αστικής ανάπτυξης		
γ) ταμεία ή άλλα συστήματα κινήτρων για τη χορήγηση δανείων, εγγυήσεων για αποπληρωτέες επενδύσεις, ή ισοδύναμων μέσων για την ενεργειακή αποδοτικότητα και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια, συμπεριλαμβανομένων των υπαρχουσών κατοικιών.			
II. 3	Τύπος χρηματοπιστωτικού προϊόντος που προσφέρεται από το μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής στους τελικούς αποδέκτες	////////////////////////////////////	
II. 3.1	μετοχές	Σημείωση σε τετραγωνίδιο ☐	
II. 3.2	δάνειο	Σημείωση σε τετραγωνίδιο ☐	
II. 3.3	εγγύηση	Σημείωση σε τετραγωνίδιο ☐	

II. 3.4	άλλο προϊόν (επιδότησεις επιτοκίου, επιδοτήσεις εγγυητικού τέλους και ισοδύναμα μέτρα)	Σημείωση σε τετραγωνίδιο ☐	
II.B Περιγραφή και ταυτοποίηση των οντοτήτων που υλοποιούν το μέσον χρηματοοικονομικής τεχνικής (Άρθρο 67 παρ. 2 στοιχείο ι) (σημεία i&ii) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)			
II.4	Διαχειριστής μέσου χρηματοπιστωτικής τεχνικής (όνομα, νομικό καθεστώς και κατά χωρισμένους τόπος δραστηριότητας)	Κείμενο	
II. 5	Διαδικασία επιλογής του διαχειριστή του μέσου χρηματοπιστωτικής τεχνικής	////////////////////////////////////	
	ανάθεση δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων·	πλήκτρα ☉ ☉☉	
	χορήγηση επιδότησης (κατά την έννοια του άρθρου 44, δεύτερη παράγραφος, σημείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)		
	ανάθεση σύμβασης απευθείας προς την ΕΤΕπ ή το ΕΤΕ·		
II.7	Νομική κατάσταση του μέσου χρηματοδοτικής τεχνικής·	////////////////////////////////////	
	ανεξάρτητες νομικές οντότητες που διέπονται από συμφωνίες μεταξύ των συγχρηματοδοτούντων εταιρών ή μετόχων	πλήκτρα ☉ ☉	
	χωριστό χρηματοδοτικό τμήμα στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικού ιδρύματος		
II.6	Ημερομηνία υπογραφής συμφωνίας χρηματοδότησης με την αρχή διαχείρισης	ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ	
III. Ποσά συνδρομής συγχρηματοδότησης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και εθνικής προέλευσης που καταβλήθηκαν από το μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (άρθρο 67 παράγραφος 2 στοιχείο ι) σημείο iii) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)			

III. 1	Ποσά συνδρομής προς το μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής από όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα		
III. 1.1	Επιχειρησιακό πρόγραμμα	κείμενο (αριθ. CCI+τίτλος)	
III. 1.2	Αξονας προτεραιότητας	κείμενο (αριθ.)	
III.1.3	Συμβολή στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής	%	
III. 2	Ποσά συνδρομής προς το μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής από συγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα		
III. 2.1	Ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία		
III.2.1.1*	Ποσά ΕΤΠΑ δεσμευμένα στη συμφωνία χρηματοδότησης (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
III.2.1.2	Ποσά ΕΤΠΑ που όντως καταβλήθηκαν στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III.2.1.3*	Ποσά ΕΚΤ δεσμευμένα στη συμφωνία χρηματοδότησης (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
III.2.1.4	Ποσά ΕΚΤ που όντως καταβλήθηκαν στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III.2.2	Ποσά εθνικής συγχρηματοδότησης		
III.2.2.1*	Εθνική δημόσια συγχρηματοδότηση που δεσμεύτηκε στη συμφωνία χρηματοδότησης (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
III.2.2.2	Εθνική δημόσια συγχρηματοδότηση που όντως καταβλήθηκε στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III.2.2.3*	Εθνική ιδιωτική συγχρηματοδότηση που δεσμεύτηκε στη συμφωνία χρηματοδότησης (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*

III.2.2.4	Εθνική ιδιωτική συγχρηματοδότηση που όντως καταβλήθηκε στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
III.3*	Ποσά άλλης συνδρομής που καταβλήθηκαν στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής εκτός επιχειρησιακού προγράμματος (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
III.4	Δαπάνες και τέλη διαχείρισης που καταβλήθηκαν στο μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (κατά την έννοια του άρθρου 78 παράγραφος 6 στοιχείο δ) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006) (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV. Ποσά συνδρομής από τα διαρθρωτικά ταμεία και εθνική συγχρηματοδότηση που καταβλήθηκαν από το μέσον χρηματοπιστωτικής τεχνικής (άρθρο 67 παράγραφος 2 σημείο ι) στοιχείο iv) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)			
IV.1	Ποσά συνδρομής που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες μέσω δανείων (ανά χρηματοπιστωτικό προϊόν)	////////////////////////////////////	
IV.1.1	Ονομασία του προϊόντος	Κείμενο	
IV.1.2*	Αριθμός υποστηριζόμενων τελικών αποδεκτών ανά τύπο:	////////////////////////////////////	*
IV. 1.2.1*	μεγάλες επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV. 1.2.2*	MME	αριθμός	*
IV. 1.2.2.1*	εκ των οποίων μικρο-επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV. 1.2.3*	φυσικά πρόσωπα	αριθμός	*
IV. 1.2.4*	αστικά σχέδια	αριθμός	*
IV. 1.2.5*	άλλα	αριθμός	*

IV. 1.3*	Αριθμός δανειακών συμβάσεων που υπογράφηκαν με τελικούς αποδέκτες	αριθμός	*
IV. 1.4*	Συνολικό ποσό δανείων που δεσμεύτηκε σε συμβάσεις υπογραφείσες μεταξύ τελικών αποδεκτών (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*
IV. 1.4.1*	εκ των οποίων συμβολή του επιχειρησιακού προγράμματος	αριθμός (ποσόν)	*
IV. 1.5	Συνολικό ποσό συνδρομής για δάνεια που όντως καταβλήθηκε στους τελικούς αποδέκτες (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV. 1.5.1	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.2	Ποσά συνδρομής που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες μέσω εγγυήσεων (ανά χρηματοπιστωτικό προϊόν)	////////////////////////////////////	
IV. 2.1	Ονομασία του προϊόντος	Κείμενο	
IV. 2.2*	Αριθμός υποστηριζόμενων τελικών αποδεκτών, ανά τύπο:	////////////////////////////////////	*
IV. 2.2.1*	μεγάλες επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV. 2.2.2*	MME	αριθμός	*
IV. 2.2.2.1*	εκ των οποίων μικρο-επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV.2.2.3*	φυσικά πρόσωπα	αριθμός	*
IV.2.2.4*	αστικά σχέδια	αριθμός	*
IV.2.2.5*	άλλα	αριθμός	*
IV.2.3*	Συνολικό ποσό συνδρομής που δεσμεύτηκε για υπογραφείσες εγγυητικές συμβάσεις (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	*

IV.2.4	Συνολικά ποσά συνδρομής που δεσμεύτηκαν για εγγυητικές συμβάσεις όντως καταβληθέντων δανείων (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.2.4.1	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.2.5*	Αριθμός δανείων που όντως καταβλήθηκαν σε σχέση με εγγυητικές συμβάσεις	αριθμός	*
IV.2.6	Συνολική αξία δανείων που όντως καταβλήθηκαν σε σχέση με εγγυητικές συμβάσεις (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.3	Ποσά συνδρομής που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες μέσω μετοχικού κεφαλαίου/επισφαλούς κεφαλαίου (ανά χρηματοπιστωτικό προϊόν)	////////////////////////////////////	
IV.3.1	Ονομασία του προϊόντος	Κείμενο	
IV.3.2*	Αριθμός υποστηριζόμενων τελικών αποδεκτών, ανά τύπο:	////////////////////////////////////	*
IV.3.2.1*	μεγάλες επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV.3.2.2 *	MME	αριθμός	*
IV.3.2.2.1 *	εκ των οποίων μικρο-επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV.3.2.3*	αστικά σχέδια	αριθμός	*
IV.3.2.4*	άλλα	αριθμός	*
IV.3.3*	Αριθμός επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με υπογραφείσες συμφωνίες	αριθμός	*
IV.3.4	Συνολικό ποσό επενδύσεων που όντως πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με υπογραφείσες συμφωνίες (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	

IV.3.4.1	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.4	Ποσά συνδρομής που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες μέσω άλλου τύπου χρηματοπιστωτικού προϊόντος (ανά χρηματοπιστωτικό προϊόν)	////////////////////////////////////	
IV.4.1	Ονομασία του προϊόντος	Κείμενο	
IV.4.2*	Αριθμός υποστηριζόμενων τελικών αποδεκτών, ανά τύπο:	////////////////////////////////////	*
IV.4.2.1*	μεγάλες επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV.4.2.2*	MME	αριθμός	*
IV.4.2.2.1*	εκ των οποίων μικρο-επιχειρήσεις	αριθμός	*
IV.4.2.3*	φυσικά πρόσωπα	αριθμός	*
IV.4.2.4*	αστικά σχέδια	αριθμός	*
IV.4.2.5*	άλλα	αριθμός	*
IV.4.3	Συνολικό ποσό που όντως καταβλήθηκε στους τελικούς αποδέκτες (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.4.3.1	εκ των οποίων ποσά συνδρομής από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (σε EUR)	αριθμός (ποσόν)	
IV.4.4*	Αριθμός προϊόντων που όντως διατέθηκαν στους τελικούς αποδέκτες	αριθμός	*
IV.5	Δείκτες	////////////////////////////////////	
IV.5.1*	Αριθμός θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν ή διατηρήθηκαν	αριθμός	*

Παράρτημα IV

Κατευθυντήριες γραμμές για το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013

Συνοπτικός πίνακας σχεδίων εκτελούμενων σε φάσεις (μη μείζονα σχέδια)

(να επισυναφθεί στην τελική έκθεση)

ΤΙΤΛΟΣ ΕΠ						
ΑΡΙΘΜΟΣ CCI						
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ / ΑΠΟΔΕΚΤΗ	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΑΠΑΝΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ ¹⁾ (σε EUR)	ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (σε EUR)	ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΕΙ ΒΑΣΕΙ 2014-2020 ΑΠΟ ΕΣ ²⁾

1) Η συνολική πιστοποιημένη δαπάνη που όντως καταβλήθηκε για το σχέδιο.

2) Το όνομα του ΕΠ 2014-2020 βάσει του οποίου θα ολοκληρωθεί η δεύτερη φάση του σχεδίου

Παράρτημα V

Κατευθυντήριες γραμμές για το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013

Συνοπτικός πίνακας μη λειτουργούντων σχεδίων

(να επισυναφθεί στην τελική έκθεση)

ΤΙΤΛΟΣ ΕΠ					
ΑΡΙΘΜΟΣ CCI					
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΔΙΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ / ΑΠΟΔΕΚΤΗ	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΑΠΑΝΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ ¹⁾ (σε EUR)	ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (σε EUR)

1) Η συνολική πιστοποιημένη δαπάνη που όντως καταβλήθηκε για το σχέδιο.

Παράρτημα VI

Καθοδήγηση για την προετοιμασία της τελικής έκθεσης ελέγχου και της δήλωσης κλεισίματος

11. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΚΛΕΙΣΙΜΟ

Κατά την προετοιμασία για το κλείσιμο, οι αρχές διαχείρισης και οι ενδιάμεσοι φορείς:

- Αναλύουν τις τελικές απαιτήσεις δαπάνης όλων των δικαιούχων σχετικά με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τέλους του 2015.
- Ολοκληρώνουν τους διαχειριστικούς ελέγχους σύμφωνα με το άρθρο 60 στοιχεία α) και β) του γενικού κανονισμού και με το άρθρο 13 του εκτελεστικού κανονισμού για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας και της κανονικότητας της δαπάνης.
- Εξετάζουν κατά πόσον τους ικανοποιεί η τελική δήλωση δαπάνης για το πρόγραμμα (που θα υποβληθεί στην πιστοποιούσα αρχή σαφώς νωρίτερα από την προθεσμία της 31ης Μαρτίου 2017) ως προς το ότι είναι και δύναται να είναι συμβατή με τις εγγραφές στο λογιστικό σύστημα του προγράμματος και κατά πόσον υπάρχει ικανοποιητικός έλεγχος μέχρι το επίπεδο του τελικού αποδέκτη τόσο για τα ενωσιακά όσο και για τα εθνικά κεφάλαια.
- Ελέγχουν την τελική δήλωση δαπάνης του προγράμματος και τα ποσά συμβολής του δημοσίου που όντως καταβλήθηκαν σε δικαιούχους, σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 1 και το άρθρο 80 του γενικού κανονισμού.
- Επιβεβαιώνουν κατά πόσον πληρούνται οι όροι που ορίζονται στο παρόν άρθρο 78Α, συγκεκριμένα αναφορικά με τις προκαταβολές που καταβλήθηκαν σε δικαιούχους (όσον αφορά την κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 87 της Συνθήκης) και σε μέσα χρηματοπιστωτικής τεχνικής (όπως ορίζεται στο άρθρο 44 του γενικού κανονισμού).
- Ελέγχει αν όλα τα σφάλματα/όλες οι παρατυπίες έχουν διορθωθεί, αναφορικά με:
  - Διαχειριστικούς ελέγχους που εκτελούνται βάσει των προαναφερθεισών διατάξεων·
  - Λογιστικούς ελέγχους συστημάτων πραγματοποιηθέντες από την ελεγκτική αρχή και λογιστικούς ελέγχους των πράξεων που εκτελέστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 16 του εκτελεστικού κανονισμού·
  - Ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν από την πιστοποιούσα αρχή
  - Ελέγχους που διενεργούν άλλοι εθνικοί φορείς·
  - Ελέγχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
  - Ελέγχους του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά από τα ανωτέρω σημεία περιλαμβάνονται στα καθήκοντα που πρέπει να εκτελούνται τακτικά κατά την υλοποίηση των παρεμβάσεων.

Κατά την προετοιμασία του κλεισίματος, η πιστοποιούσα αρχή :

- Συντάσσει αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου και δήλωση δαπάνης σύμφωνα με το άρθρο 78 του γενικού κανονισμού.

- Εξασφαλίζει ότι υπάρχουν επαρκή στοιχεία από τη διαχειριστική αρχή για την πιστοποίηση της ορθότητας, της επιλεξιμότητας και της κανονικότητας των δηλωμένων ποσών.
- Εξετάζει κατά πόσον ικανοποιείται από την τήρηση των όρων του άρθρου 61 (σημεία β) έως στ) του γενικού κανονισμού και συγκεκριμένα ότι τα ανακτηθέντα ποσά έχουν επιστραφεί στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος ή, αν δεν ισχύει κάτι τέτοιο, ότι αυτά έχουν ληφθεί υπόψη στην τελική δήλωση δαπάνης.
- Εξασφαλίζει ότι όλα (-ες) τα σφάλματα/οι παρατυπίες αντιμετωπίστηκαν ικανοποιητικά και ότι τα ευρήματα και οι συστάσεις των ελέγχων εφαρμόστηκαν πλήρως.
- Ζητά περισσότερες πληροφορίες και/ή αναλαμβάνει ελέγχους επαλήθευσης εφόσον απαιτείται.
- Καταρτίζει την τελική δήλωση σχετικά με τα αποσυρθέντα και ανακτηθέντα ποσά, τις εκκρεμείς ανακτήσεις και τα μη δυνάμενα να ανακτηθούν ποσά, η οποία θα πρέπει να παρασχεθεί μέχρι την 31η Μαρτίου 2017, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 και το παράρτημα XI του γενικού κανονισμού.
- Είναι σημαντικό, η αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου και μια δήλωση δαπάνης, να υποβληθούν στην αρχή του λογιστικού ελέγχου αρκετά νωρίς (π.χ. τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την προθεσμία της 31ης Μαρτίου 2017) ώστε ο εν λόγω φορέας να διαθέτει επαρκή χρόνο για να εκτελέσει την εργασία του αναφορικά με την δήλωση κλεισίματος²⁹.
- Καταρτίζει παράρτημα της δήλωσης δαπάνης σχετικά με τα μέσα χρηματοπιστωτικής τεχνικής και την κρατική ενίσχυση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 78α του γενικού κανονισμού.

Κατά το κλείσιμο, η ελεγκτική αρχή:

- Ελέγχει αν η εργασία που εκτελέστηκε από την διαχειριστική αρχή/τους ενδιαμέσους φορείς και την πιστοποιούσα αρχή κατά την προετοιμασία για το κλείσιμο καλύπτει επαρκώς τα παραπάνω αναφερόμενα σημεία.
- Εξασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής και αξιόπιστη πληροφόρηση από μέρους της διαχειριστικής αρχής, των ενδιαμέσων φορέων και των αρχών πιστοποίησης ώστε να είναι σε θέση να εκφέρει γνώμη ως προς το αν η τελική δήλωση δαπάνης παρουσιάζει ικανοποιητικά, από πάσης υλικής άποψης, τις δαπάνες που καταβλήθηκαν σύμφωνα με το επιχειρησιακό πρόγραμμα, αν η αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου της συμβολής της Ένωσης στο σχετικό πρόγραμμα είναι έγκυρη και αν οι υποκείμενες συναλλαγές που καλύπτονται από την τελική δήλωση δαπάνης είναι νόμιμες και κανονικές.
- Ελέγχει αν όλα τα σφάλματα/όλες οι παρατυπίες έχουν διορθωθεί, αναφορικά με:

²⁹

Η τελική δήλωση σχετικά με αποσυρθέντα και ανακτηθέντα ποσά, εκκρεμείς ανακτήσεις και μη ανακτήσιμα ποσά θα πρέπει να είναι έτοιμη στις αρχές του 2017. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να υποβληθεί στην ελεγκτική αρχή έγκαιρα ώστε να της επιτρέψει να προβεί στις αναγκαίες πρόσθετες επαληθεύσεις.

- διαχειριστικούς ελέγχους που εκτελούνται βάσει των προαναφερθεισών διατάξεων·
  - λογιστικούς ελέγχους πράξεων που εκτελέστηκαν βάσει του άρθρου 16 του εκτελεστικού κανονισμού·
  - ελέγχους που διενεργούν άλλοι εθνικοί φορείς·
  - ελέγχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
  - ελέγχους του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Εξασφαλίζει ότι όλα τα σφάλματα που διαπιστώθηκαν από την ελεγκτική αρχή στο πλαίσιο του από μέρους της λογιστικού ελέγχου των πράξεων έχουν αναδειχθεί σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής σχετικά με τον χειρισμό των σφαλμάτων που διαπιστώνονται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου³⁰. Συγκεκριμένα, «στην περίπτωση συστημικής παρατυπίας, το κράτος μέλος επεκτείνει τις έρευνές του προκειμένου να καλύψει όλες τις πράξεις που ενδέχεται να επηρεάζονται»³¹.
  - Ελέγχει κατά πόσον η πιστοποιούσα αρχή έχει συμμορφωθεί προς τους όρους του άρθρου 61 (σημεία β) έως στ)) του γενικού κανονισμού, ήτοι ότι τα ποσά που ανακτήθηκαν έχουν όντως αφαιρεθεί πριν από το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος.
  - Ελέγχει κατά πόσον η πιστοποιούσα αρχή έχει καταρτίσει την τελική δήλωση για τα αποσυρθέντα και τα ανακτηθέντα ποσά, τις εκκρεμείς ανακτήσεις και τα μη ανακτήσιμα ποσά σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 και το παράρτημα XI του εκτελεστικού κανονισμού. Η ελεγκτική αρχή εξετάζει κατά πόσον τα στοιχεία που περιέχονται στη δήλωση υποστηρίζονται από τις πληροφορίες που περιέχονται στο σύστημα της πιστοποιούσας αρχής και περιέχει όλες τις παρατυπίες που επιδέχονται δημοσιονομική διόρθωση μέχρι το κλείσιμο. Η τελική έκθεση ελέγχου εμφανίζει τα αποτελέσματα των ελέγχων της πιστοποιούσας αρχής σχετικά με αυτό και ο συμπεράσμα της αναφορικά με την αξιοπιστία και την πληρότητα της δήλωσης της πιστοποιούσας αρχής που πρόκειται να υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2. Στην περίπτωση που η τελική δήλωση για τα αποσυρθέντα και τα ανακτηθέντα ποσά, τις εκκρεμείς ανακτήσεις και τα μη ανακτήσιμα ποσά δεν θεωρηθεί αξιόπιστη και/ή θεωρηθεί ατελής από την ελεγκτική αρχή αυτό θα κριθεί ως σοβαρή ανεπάρκεια του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και ενδέχεται να οδηγήσει σε δημοσιονομικές διορθώσεις.
  - Ελέγχουν ειδικότερα τα εξής όσον αφορά την τελική δήλωση δαπάνης και την αίτηση για τελική πληρωμή:
    - την ορθή παρουσίαση των εγγράφων·
    - την ακρίβεια των υπολογισμών·
    - τη σύμπτωση της τελικής δήλωσης με τις δηλώσεις της αρχής διαχείρισης και των ενδιάμεσων φορέων·
    - τη συμβατότητα με τους οικονομικούς πίνακες της τελευταίας απόφασης σε ισχύ·
    - την αντιστοιχία με τα δημοσιονομικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων για τις παρατυπίες, στην τελική έκθεση για την εκτέλεση του προγράμματος.

³⁰ Σημείωμα COCOF αριθ. 11-0041-01-EN της 07/12/2011.

³¹ Άρθρο 98 παράγραφος 4 της πρότασης κανονισμού.

- την ορθή εφαρμογή μειώσεων σχετικά με τις αποσύρσεις και τις ανακτήσεις που αναφέρονται στις αντίστοιχες δηλώσεις που αφορούν τα αποσυρθέντα και τα ανακτηθέντα ποσά, τις εκκρεμείς ανακτήσεις και τα μη ανακτήσιμα ποσά (παράρτημα XI του εκτελεστικού κανονισμού).
- Ελέγχουν την ύπαρξη στην δήλωση δαπάνης παραρτήματος για τα μέσα χρηματοπιστωτικής τεχνικής και την κρατική ενίσχυση όπως προβλέπεται στο άρθρο 78α του γενικού κανονισμού.

Στην τελική έκθεση ελέγχου, η ελεγκτική αρχή περιγράφει την εργασία που εκτελέστηκε αναφορικά με τις προαναφερθείσες πτυχές και λαμβάνει υπόψη τα εξής:

- Αν η ελεγκτική αρχή χρησιμοποιεί την εργασία άλλου εθνικού φορέα για την εκτέλεση συστημάτων ελέγχου ή τον λογιστικό έλεγχο πράξεων, η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να έχει πλήρη εμπιστοσύνη στην ποιότητα της εργασίας που πραγματοποιήθηκε από τον εν λόγω φορέα και αυτό θα πρέπει σαφώς να αναφέρεται στην τελική έκθεση ελέγχου. Αν η ελεγκτική αρχή δεν έχει την εμπιστοσύνη αυτή, η τελική έκθεση θα πρέπει να υποδεικνύει τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση του εν λόγω προβλήματος και να καταλήγει σε συμπέρασμα ως προς το κατά πόσον αυτό παρέχει στην ελεγκτική αρχή εύλογη βεβαιότητα ότι η εργασία λογιστικού ελέγχου εκτελεστική σύμφωνα με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες και με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου.
- Η τελική έκθεση ελέγχου παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στις παρατυπίες.
- Η τελική έκθεση ελέγχου εμφανίζει ανά πρόγραμμα (και ανά Ταμείο, όπου ισχύει):
  - την προβολή των συνολικών ετήσιων ποσοστών σφάλματος που εμφανίζονται κάθε έτος στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου (ή το αναθεωρημένο ποσοστό σφάλματος αν υπάρχει, για την ετήσια έκθεση ελέγχου 2015) (στήλη Δ του πίνακα δηλωθείσας δαπάνης και δειγματοληπτικών ελέγχων)·
  - την προβολή των συνολικών ετήσιων ποσοστών σφάλματος που προκύπτει από τους λογιστικούς ελέγχους πράξεων που εκτελέστηκαν μεταξύ 1ης Ιουλίου 2015 και 31ης Δεκεμβρίου 2016 και καλύπτουν την δηλωθείσα δαπάνη κατά το 2015 και το 2016 (στήλη Δ)·
  - την ποσοτική έκφραση του κινδύνου ανά έτος (στήλη Ε) που προκύπτει από: i) την εφαρμογή του συνολικού προβλεπόμενου ποσοστού λάθους (όπως παρουσιάζεται στην ετήσια έκθεση ελέγχου) στον πληθυσμό· ή ii) την εφαρμογή του προβλεπόμενου ποσοστού σφάλματος ή ενιαίου ποσοστού που συμφωνήθηκε με την Επιτροπή κατόπιν αξιολόγησής του·
  - άλλες δαπάνες που ελέγχονται ανά έτος (στήλη Η), ήτοι δαπάνες από συμπληρωματικό δείγμα και δαπάνες από τυχαίο δείγμα που δεν περιέχεται στο έτος αναφοράς και το σχετικό ποσό της παράτυπης δαπάνης (στήλη Ι)·
  - το άθροισμα όλων των δημοσιονομικών διορθώσεων που εφαρμόστηκαν από το κράτος μέλος (τα ποσά σχετικά με τις αποσύρσεις και τις ανακτήσεις που γνωστοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το παράρτημα XI του εκτελεστικού κανονισμού) στη βάση της συνολικής δαπάνης που καταβλήθηκε από τους δικαιούχους (στήλη ΣΤ)·
  - το υπολειπόμενο ποσόν διακινδύνευσης για κάθε έτος αναφοράς (στήλη Ζ), που προκύπτει από την αφαίρεση όλων των δημοσιονομικών διορθώσεων που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο σημείο (στήλη ΣΤ) από την ποσοτική έκφραση του κινδύνου (στήλη Ε)·

- το υπολειπόμενο ποσοστό διακινδύνευσης κατά το κλείσιμο, που αντιστοιχεί στο άθροισμα των ετήσιων υπολειπόμενων ποσών διακινδύνευσης διαιρεμένο με το άθροισμα της συνολικής δηλωθείσας δαπάνης κατά το κλείσιμο. ($K=Z/A$)
- Η γνώμη της ελεγκτικής αρχής στη δήλωση κλεισίματος θα πρέπει να διατυπωθεί λαμβάνοντας υπόψη την καθοδήγηση της Επιτροπής ως προς τον χειρισμό των σφαλμάτων που διαπιστώνονται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου. Αυτό σημαίνει ειδικότερα ότι η ελεγκτική αρχή δύναται να διατυπώσει ανεπιφύλακτη γνώμη αν το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος κατά το κλείσιμο βρίσκεται κάτω του ορίου σημαντικότητας (2% της δηλωθείσας δαπάνης). Μια γνώμη συνοδευόμενη από επιφύλαξη θεωρείται ενδεδειγμένη στην περίπτωση που το εν λόγω ποσοστό διακινδύνευσης είναι ίσο ή υψηλότερο του 2%, εκτός αν το κράτος μέλος λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα³² (όπως προβλέπεται στο τμήμα 5.3 και 5.4 της προαναφερθείσας καθοδήγησης) στη βάση αυτού του ποσοστού διακινδύνευσης, πριν από την υποβολή της δήλωσης κλεισίματος την Επιτροπή.
- Ο «πίνακας δηλωθείσας δαπάνης και λογιστικών ελέγχων δείγματος» που θα πρέπει να παρουσιάζεται στο σημείο 9 της έκθεσης τελικού ελέγχου έχει ως εξής.

---

³² Για να λάβει μια μη αναγνωρισμένη γνώμη, τα διορθωτικά μέτρα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το υπολειπόμενο ποσοστό διακινδύνευσης είναι μικρότερο από το υλικό επίπεδο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΗΛΩΘΕΙΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Έτος αναφοράς	Ταμείο	Αναφορά (αριθ. CCI)	Πρόγραμμα	Δηλωθείσες δαπάνες κατά το έτος αναφοράς (Α)	Δαπάνες κατά το έτος αναφοράς που ελέγχθηκαν στο πλαίσιο δειγματοληψίας τυχαίου δείγματος (Β)		Ποσό και ποσοστό (ποσοστό σφάλματος) παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα ^[33] (Γ)		Ποσοστό συνολικό ή προβαλλόμενο σφάλματος ⁽³⁴⁾ (Δ)	Ποσοτικός προσδιορισμός της διακινδύνευσης ^[35] (Ε)	Δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόστηκαν από το ΚΜ στη βάση της συνολικής δαπάνης που καταβλήθηκε από δικαιούχους ^[36] (ΣΤ)	Υπολειπόμενο ποσόν διακινδύνευσης (Ζ= Ε- ΣΤ)	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες (Η) ^[37]	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες (Θ)	Συνολικές δαπάνες που ελέγχθηκαν σωρευτικά ^[38] ως ποσοστό επί των συνολικών δαπανών που δηλώθηκαν σωρευτικά (Ι) = [(Β)+(Η)]/Α
					Σύνολο ^[39]	% ^[40]	Ποσό	%							
2007															
	ΕΤΠΑ	2007xx1													
	ΕΤΠΑ	2007xx2													
Υποσύνολο για το έτος 2007 (σε περίπτωση κοινού συστήματος, το αυτό Ταμείο)															
2008															
	ΕΤΠΑ	2007xx3													

³³ Όταν το τυχαίο δείγμα καλύπτει περισσότερο από ένα Ταμεία ή πρόγραμμα, οι πληροφορίες για το ύψος και το ποσοστό (ποσοστό σφάλματος) των αντικανονικών δαπανών παρέχεται για το σύνολο του δείγματος και δεν μπορεί να δοθεί σε επίπεδο προγράμματος/Ταμείου.

³⁴ Η έννοια του ολικού προβαλλόμενου ποσοστού σφάλματος επεξηγείται στο τμήμα 4.4 της καθοδήγησης της Επιτροπής σχετικά με τον χειρισμό των σφαλμάτων (σημείωμα COCOF αριθ. 11-0041-01-EN της 4/4/2013).

³⁵ Η ποσοτική έκφραση της επικινδυνότητας ανά έτος (στήλη Ε) προκύπτει από: i) την εφαρμογή του συνολικού προβλεπόμενου ποσοστού λάθους (όπως παρουσιάζεται στην ετήσια έκθεση ελέγχου) στον πληθυσμό· ή ii) την εφαρμογή του προβλεπόμενου ποσοστού σφάλματος ή ενιαίου ποσοστού που συμφωνήθηκε με την Επιτροπή κατόπιν αξιολόγησής του·

³⁶ Το σύνολο της στήλης (ΣΤ) θα πρέπει να είναι συνεπές προς τα ποσά που κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη βάσει του παραρτήματος XI του κανονισμού ΕΚ αριθ.1828/2006.

³⁷ Δαπάνες από συμπληρωματικό δείγμα από τυχαίο δείγμα εκτός του έτους αναφοράς (για περαιτέρω καθοδήγηση βλ. σημείωμα COCOF αριθ. 09-0004-01-EN της 18/02/2009 περί εκθέσεων ελέγχου και γνωμών). Περιλαμβάνει τόσο τις δαπάνες που ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα όσο και τις λοιπές ελεγχθείσες δαπάνες.

³⁸ Περιλαμβάνονται τόσο οι δαπάνες που ελέγχθηκαν στο πλαίσιο δειγματοληψίας τυχαίου δείγματος όσο και οι άλλες δαπάνες που ελέγχθηκαν.

³⁹ Ποσοστό των δαπανών που ελέγχθηκαν σε σχέση με τις επιλέξιμες δαπάνες που δηλώθηκαν στην Επιτροπή κατά το έτος αναφοράς.

⁴⁰ Ποσοστό των δαπανών που ελέγχθηκαν σε σχέση με τις δαπάνες που δηλώθηκαν στην Επιτροπή κατά το έτος αναφοράς.

	ΤΣ	2007xx3													
Υποσύνολο για το έτος 2008 (σε περίπτωση κοινού συστήματος διαφορετικών Ταμείων)															
...															
2016															
ΣΥΝΟΛΟ ^[41]															
Ποσοστό υπολειπόμενης διακινδύνευσης κατά το κλείσιμο (Κ= Ζ/Α)															

⁴¹ Τα ετήσια ποσά που αναφέρονται στη στήλη (Α) θα πρέπει να ισούνται προς τα ποσά που κοινοποιούνται στην αντίστοιχη ετήσια έκθεση ελέγχου στον πίνακα 9. Το σύνολο της στήλης (Α) θα πρέπει να ισούται προς το συνολικό ποσόν που εμφανίζεται και στη δήλωση δαπάνης και στην αίτηση τελικής πληρωμής.

Παράρτημα VIII

Κατευθυντήριες γραμμές για το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013

Παράδειγμα υπολογισμού σε επίπεδο προγράμματος και του άξονα προτεραιότητας για ένα πρόγραμμα πολλαπλών στόχων

Κλείσιμο 2007 - 2013

Παράδειγμα προγράμματος πολλαπλών στόχων

Σχέδιο χρηματοδότησης								Τελική δήλωση δαπανών		λογισμός στο επίπεδο του άξονα προτεραιότη			Υπολογισμός στο επίπεδο του προγράμματος	
Προτεραιότητα	Επιλέξιμο σύνολο	ΕΕ (Συμβολή Ταμείου)	Εθνική συμμετοχή	Εθνική δημόσια	Εθνική ιδιωτική (*)	Δημόσια / Συνολική	Ποσοστό συγχρηματοδότησης	Σύνολο δαπάνης	Δημόσια συμβολή	Υπολογισθείσα συμβολή ταμείου (1)	Όριο ευελιξίας	Ποσό που παρακρατήθηκε σε επίπεδο προτεραιότη	Ανώτατα όρια δημόσιας συμβολής (3)	Ανώτατα όρια συμβολής των ταμείων (4)
	$A = B + (z)$	B	$(z) = (x) + (y)$	(x)	(y)	P / T	$C=B/A$	D	E	$F=C*D$ ή $C*E$	$H=B+B*10\%$	$J=\min(\Sigma T, H)$	$K=\min(I, E)$	$L=\min(K, B)$
Προτεραιότητα 1	95.000	81.000	14.000	14.000	0	P	85%	100.000	100.000	85.263	89.100	85.263		
Προτεραιότητα 2	60.000	45.000	15.000	15.000	0	P	75%	54.000	54.000	40.500	49.500	40.500		
Προτεραιότητα 3	61.000	52.000	9.000	9.000	0	P	85%	64.000	64.000	54.557	57.200	54.557		
Στόχος COM	216.000	178.000	38.000	38.000	0			218.000	218.000	180.321	195.800	180.321	180.321	178.000
Προτεραιότητα 4	800	600	200	150	50	T	75%	720	580	540	660	540		
Προτεραιότητα 5	7.000	6.000	1.000	800	200	T	86%	8.000	6.200	6.857	6.600	6.600		
Προτεραιότητα 6	27.000	20.000	7.000	5.000	2.000	T	74%	24.000	19.200	17.778	22.000	17.778		
Στόχος CONV	34.800	26.600	8.200	5.950	2.250			32.720	25.980	25.175	29.260	24.918	24.918	24.918
Πρόγραμμα	250.800	204.600	46.200	43.950	2.250			250.720	243.980	Τελικό αποτέλεσμα σε επίπεδο προγράμματος			202.918	

(*) Συμπληρώνεται μόνον όταν οι άξονες προτεραιότητας εκφράζονται ως συνολικό κόστος

(1) Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του ποσοστού συγχρηματοδότησης, που καθορίστηκε βάσει του τελευταίου ισχύοντος σχεδίου χρηματοδότησης, προς τη δηλωθείσα επιλέξιμη δαπάνη

(2) Ανώτατο όριο του μέγιστου ποσού συνδρομής από τα ταμεία, όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος, αυξημένο κατά 10%

(3) Ανώτατο όριο της δηλωθείσας δημόσιας συμβολής

(4) Ανώτατο όριο του μέγιστου ποσού συνδρομής από κάθε ταμείο στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής

για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος